

Vereniging zonder Winstoogaerk.

AKTUEEL

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

SEPTEMBER - OKTOBER

Jaargang : 5
Nummer : 28

Lidgeld : 500 BF - Los Nummer : 120 BF

Wordt gratis bedeed aan alle TTZ-leden

Lidmaatschapsbijdrage : 500 BF/jaar
 Los nummer : 120 BF

Redactie :

J. Casier, H De Bot, F Maes, M Delie

Medewerkers :

E. Castermans, Huysman R, Dejonckere P, Moens D, Timperman
 met dank aan de NMBS-diensten

Hoofdredactie :

J. Casier, Radiostraat 19, 3700 Tongeren

Niets uit dit tijdschrift mag overgenomen worden zonder voorafgaande toestemming van de redactie of het TTZ-bestuur.

Dit nummer werd op 20 augustus redaktioneel afgesloten en verschijnt begin september. Het volgende nummer wordt op 20 oktober afgesloten en verschijnt begin november.

Inhoud :

<i>N.M.B.S.-aktueel</i>	<i>blz</i>	<i>28. 3</i>
- <i>Rijtuigen</i>		<i>28. 7</i>
- <i>Museumexploitatie</i>		<i>28. 9</i>
- <i>Exploitatie / Lijnen</i>		<i>28. 9</i>
<i>TTZ-krant</i>		<i>28.13</i>
<i>Modelbouw</i>		<i>28.17</i>
<i>Historische Bladzijden</i>		
- <i>Typen 1 en 2</i>		<i>28.19</i>
- <i>De Belgische Stations</i>		<i>28.24</i>
- <i>Nummerlijsten Ex-Duitse loks</i>		<i>28.29</i>
- <i>De dieselmotórwagens type 552 en 553</i>		<i>28.32</i>
<i>Er waren eens ... de ex Duitse loks na WO I</i>		<i>28.36</i>
<i>Geschiedenis van de lijnen : lijnen 31 - 32 - 33 - 34</i>		<i>28.38</i>
<i>De konstrukteur van de maand : LAMBERT</i>		<i>28.41</i>
<i>Verbeteringen in vorige TTZ-aktueel</i>		<i>28.42</i>
<i>De beurtregeling van de maand : Ans 1947</i>		<i>20.43</i>
<i>De lokomotief van de maand : de lok 5001</i>		<i>20.46</i>
<i>Industrie</i>		<i>20.48</i>
<i>Agenda :</i>		<i>20.49</i>
<i>Boekenplank :</i>		<i>20.50</i>

N.M.B.S. -

AKTUEEL

1. Statistiek :

a. Leveringen

	voorlopige receptie	ingeschreven	in dienst
2138	16/03/1987	20/03/1987	16/04/1987
2139	27/03/1987	07/04/1987	29/04/1987
2140	15/04/1987	23/04/1987	<u>02/06/1987</u>
2141	28/04/1987	29/04/1987	<u>12/06/1987</u>
2142	30/04/1987	08/05/1987	26/06/1987
2143	27/05/1987	02/06/1987	30/06/1987
2144	27/05/1987	05/06/1987	08/07/1987
2145	30/06/1987	07/07/1987	
2146	08/07/1987	09/07/1987	

b. stelplaatswijzigingen

5108 Monceau naar Merelbeke 06/06/1987
 (maar voorlopig in leen te Schaarbeek)

c. schrappingen :

5188 Hasselt PV 188 van CW Salzennes van 26/06/1987
 Uit de geschriften op 01/08/1987

2. Aktuele berichten :

- 00 : stel 050 heeft zijn eerste testritten afgelegd tussen Muisen en Leuven en staat thans weer te Mechelen voor afregelingen en aanpassingen. Volgens de vooruitzichten zou het stel vanaf september meelopen in de dienst Charleroi - Brussel - Antwerpen, dit zonder reizigers, vanaf oktober zou het dan effectief gebruikt worden. Het is echter niet toegelaten in Nederland, dus de inzet naar Roosendaal is vooralsnog uitgesloten.
- 03 : Bij de stellen reeks 03 "Breaks" probeert men thans een nieuwe schildering uit ter hoogte van de stuurposten. Hier wordt onder het stuurpostraam een zwarte driehoek geplaatst en wordt de bovenste gele lijn schuin naar beneden doorgetrokken. De 389 die deze schildering ontvangt is echter nog steeds te Mechelen, voor herstelling na een ongeval.
- 09 : De toestand van deze stellen is nu sterk veranderd : twee stellen werden verhuurd aan de NS en lopen er in de binnenlandse dienst. Eén stel is voor het museum voorzien, dit terwijl het vierde stel gesloopt zal worden. De resp. nummers zijn ons echter niet bekend.

- 27 : Nog steeds heeft men problemen met de lokomotieven reeks 27: nadat de draaistellen versterkt werden, bleken de trillingen nog steeds niet verholpen en werd schade aan de sporen vastgesteld. Om dit op te lossen werden de anti-lacet schokdemers afgenomen en werd de snelheid beperkt tot 120 km/h. Op dit ogenblik zoekt men naar verdere oplossingen. Door deze snelheidsvermindering worden op de IC-verbinding B naar Eupen en komen ze meer en meer tot inzet tussen Oostende en Brussel over Kortrijk.

Anderzijds staat de 2702 nog steeds afgesteld te Oostende Deze lok - waarbij de condensatoren ontploft waren en dioxine vrij zou gekomen zijn, werd al door een gespecialiseerde firma te Antwerpen-Kiel gereinigd, maar wordt nog steeds niet gebruikt. Ook hier zoekt men naar vervanging van deze condensatoren.

- 51 Wegens een defekt aan de 5101 werd de 5108 - pas aangekomen vanuit Monceau vanuit Merelbeke in leen gegeven aan Schaarbeek.

Anderzijds werd de 5188 van Hasselt uit het bestand geschrapt De levensloop ziet er als volgt uit :

200 088 -- 5188

Bouwer : Cockerill
 Fabrieksnr : 3912
 Levering : 06/07/1963

Stelplaatsen :
 Hasselt 06/07/63 - 01/08/87

Buiten dienst PV 188 van FAZ van 26/06/87
 Uit geschriften : 01/08/87

Anderzijds weinig veranderingen : toch enkele aanvullingen op de berichten in de vakantiegids :

Te Merelbeke worden dagelijks 13 machines gebruikt in reeks ZN. Alhoewel ze voornamelijk in goederendienst gebruikt worden, zijn tijdens drie plandagen reizigerstreinen voorzien o.m. een trein Dendermonde- Leuven. Tijdens de weekends worden ze ook gebruikt op de verbinding Brussel-noord - Gent - Adinkerke. De 51-ers zouden echter nog steeds te Kortrijk onderhouden worden.

Te Antwerpen worden de 51-ers regelmatig gebruikt in de reeks van de 59-ers, terwijl de reeks 59 terzijde gelaten wordt.

- 59 De inzet van deze machines beperkt zich meer en meer : te Merelbeke wordt geen enkele van de daar gestalde loks nog ingezet, er worden wel nog ritten voorzien met Antwerpse machines, doch door de opleiding van de Merelbeekse bestuurders op de reeks 51, vormt de inzet van deze zesassers ook geen probleem meer.

Te Antwerpen werden praktisch alle uit Merelbeke overgekomen 59-ers afgesteld. Wel worden enkele loks nog wekelijks opgestart, doch tot effectieve ritten komt het niet meer.

59 De schrapping van de - in park gestelde - 59-ers wordt tegen september verwacht.

60 : Ook hier daalt de inzet zienderogen : te St-Ghislain worden de 60-ers steeds meer verdrongen door 62-ers. Nochtans kan het nog steeds voorkomen dat - bij defekt van een 62-er - een reeks 60 inspringt in de reizigersdienst Mons - Quéivrain

Anderzijds wordt ook - in de vorm van de 6002 - een eerste 60-er uit de prototypereeks uit het bestand geschrapt. Reden is een zware motorschade. De levensloop van deze machine :

210 002 - 6002

Bouwer : Cockerill
 Fabrieksnr : 3696
 Levering : 24/07/1961

Stelplaatsen :

Schaarbeek	24/07/61	-	09/06/65
Hasselt	09/06/65	-	21/03/66
Kinkempois	21/03/66	-	02/05/78
St-Ghislain	02/05/78	-	/87

Opmerkelijk bij deze lok was de oorspronkelijke kleurschikking, die zeer sterk afweek van de klassieke huisstijl uit deze periode.

Op zaterdag 1 augustus brachten twee 60-ers een speciale reizigerstrein - bestaande uit een generatorwagen en Zwitserse rijtuigen vanuit Brussel naar Eeklo.

De inzet van de 6005 is sinds de zomerregeling veranderd : nu verzekert deze machine de volgende dienst : (enkel op werkdagen) : Merelbeke (6.57) - Kortrijk - Menen (8.22 - 10.55) - Kortrijk (11.47 - 12.42) - Ieper (met rangering te Menen en Bissegem / 14.25 - 16.14) - Merelbeke (20.20).

Op 4 augustus kwamen de drie lokomotieven reeks 60 van de dienst baan te Mol aan. Hier zullen ze - gedurende een tweetal maanden - ingezet worden bij spoorvernieuwingswerken tussen Mol en Leopoldsburg.

De in park gestelde 60-ers zullen waarschijnlijk in de loop van september uit het bestand geschrapt worden.

62 Zeer intensief worden de 62-ers op dit ogenblik ingezet : overall waar het mogelijk is, verzekeren ze - naast de diensten in hun eigen reeks - ook vervangingsdiensten in andere inzetreeksen of worden ze gebruikt voor extra treinen. Reden hiervan is - om zo groot mogelijke besparingen te krijgen, - zoveel als mogelijk de inzet van de 60-ers en 59-ers te beperken.

80 In de loopbaan van de 8044 in vorig nummer moet het volgende veranderd worden :

Bouwer :	<u>BN</u>
Stelplaatsen :	
Schaarbeek	07/06/63 - 22/07/63
Merelbeke	22/07/63 - 01/05/87

**** RIJTUIGEN ****

1. Statistiek

1. Leveringen :

51 511	50 88 16 38	011-9	Bn Brugge	M5 A	22/05/87
51 512		012-7	Bn Brugge	M5 A	21/04/87
51 513		013-5	Bn Brugge	M5 A	22/05/87
51 514		014-3	Bn Brugge	M5 A	15/07/87
52 565	50 88 26 38	065-3	Bn Brugge	M5 B	21/04/87
52 566		066-1	Bn Brugge	M5 B	21/04/87
52 567		067-9	Bn Brugge	M5 B	21/04/87
52 568		068-7	Bn Brugge	M5 B	21/04/87
52 569		069-5	Bn Brugge	M5 B	21/04/87
52 570		070-3	Bn Brugge	M5 B	22/05/87
52 571		071-1	bn Brugge	M5 B	22/05/87
52 572		072-9	Bn Brugge	M5 B	22/05/87
52 573		073-7	Bn Brugge	M5 B	22/05/87
52 574		074-5	Bn Brugge	M5 B	22/05/87
52 575		075-2	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 576		076-0	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 577		077-8	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 578		078-6	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 579		079-4	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 580		080 -2	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 581		081-0	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
52 582		082-8	Bn Brugge	M5 B	15/07/87
59 964	50 88 82 38	014-2	Bn Brugge	M5 BDx	21/04/87
59 966		016-7	Bn Brugge	M5 BDx	21/04/87
59 967		017-5	Bn Brugge	M5 BDx	22/05/87
59 968		018-3	Bn Brugge	M5 BDx	15/07/87
11 701	51 88 11 70	001-3	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 702		002-1	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 703		003-9	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 704		004-7	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 705		005-4	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 706		006-2	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 707		007-0	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 708		008-8	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 709		009-6	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 710		010-4	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 711		011-2	Bn Brugge	I10 A	06/06/87
11 712		012-0	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 713		013-8	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 714		014-6	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
11 715		015-3	Bn Brugge	I10 A	07/07/87
12 701	51 88 21 70	001-1	Bn Brugge	I10 B	17/07/87
12 702		002-9	bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 703		003-7	Bn Brugge	I10 B	17/07/87
12 704		004-5	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 705		005-2	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 706		006-0	Bn Brugge	I10 B	16/07/87
12 707		007-8	Bn Brugge	I10 B	16/07/87
12 708		008-6	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 709		009-4	Bn Brugge	I10 B	28/07/87

12 710	51 88 21 70	010-2	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 711		011-0	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 712		012-8	Bn Brugge	I10 B	17/07/87
12 713		013-6	Bn Brugge	I10 B	28/05/87
12 714		014-4	Bn Brugge	I10 B	17/07/87
12 715		016-9	Bn Brugge	I10 B	17/07/87
12 718		018-5	Bn Brugge	I10 B	16/07/87
12 719		019-3	Bn Brugge	I10 B	16/07/87
12 720		020-1	Bn Brugge	I10 B	24/07/87

b. Verbouwingen

49 298	50 88 82 48	698-0	Antwerpen	M2 BD -- M2 BDx (stuurstandrijtuig)	ombouw CW Mechelen, buiten op 14/05/87
49 307	50 88 82 48	707-9	Antwerpen	M2 BD -- M2 BDx (stuurstandrijtuig)	ombouw CW Mechelen buiten 25/05/87
49 316	50 88 82 48	716-0	Antwerpen	M2 BD -- M2 BDx (stuurstandrijtuig)	ombouw CW Mechelen, buiten 09/06/87

c. Schrappingen

Alle met PV 2/87 van
25/06/87

K1 A	4	21 103, 21 016, 21 107, 21 112,
K1 AR	3	21 901, 21 902, 21 903
K1 AB	2	23 002, 23 004
K1 AD	10	28 001, 28 002, 28 003, 28 004, 28 005, 28 006, 28 007, 28 008 28 125, 28 126
K1 BD	7	29 101, 29 102, 29 103, 29 107, 29 114, 29 116, 29 117,
K2 B	49	22 215, 22 218, 22 227, 22 228, 22 229, 22 230, 22 231, 22 235 22 239, 22 242, 22 243, 22 245, 22 248, 22 249, 22 250, 22 257 22 264, 22 265, 22 266, 22 267, 22 268, 22 271, 22 272, 22 274 22 278, 22 279, 22 280, 22 281, 22 282, 22 283, 22 284, 22 285, 22 286, 22 288, 22 289, 22 290, 22 293, 22 297, 22 298, 22 301 22 302, 22 303, 22 304, 22 307, 22 311, 22 319, 22 321, 22 323 22 324,
M1 Bx	14	42 013, 42 015, 42 016, 42 021, 42 035, 42 044, 42 053, 42 059 42 065, 42 099, 42 160, 42 188, 42 212, 42 213
M1 ABx	10	43 002, 43 017, 43 026, 43 035, 43 039, 43 040, 43 068, 43 070 43 076, 43 111
MA BDx	12	49 060, 49 067, 49 077, 49 085, 49 092, 49 094, 49 098, 49 106 49 111, 49 112, 49 113, 49 116
D	7	77 003, 77 004, 77 005, 77 006 77 102, 77 104, 77 105

2. Aktuele berichten

- K1 Met de vernieuwde schrapping blijven er nog slechts een gering aantal K1-rijtuigen in dienst, meestal nog voor versterkingsopdrachten. De geschrapte rijtuigen staan thans te Leuven, Chatelineau, Aalst en Muizen. Onder de geschrapte rijtuigen ook de drie eerste-klasse-rijtuigen met afdeling als snack-bar ingericht. Deze rijtuigen staan te Liers
- K2 Ook bij dit type heeft men een gevoelige daling van het effectief door de schrapping van 49 rijtuigen. Deze staan te Leuven, Liers, Gent, Aalst en Namur. Al deze rijtuigen zullen waarschijnlijk aan Marokko verkocht worden.

- M1 : Door de schrapping van 36 verdere rijtuigen van dit type is het effectief gedaald 30 rijtuigen. Deze worden - zoals bekend - enkel nog ingezet tussen Geraardsbergen - Ath en Mons. Deze laatste schijf wordt waarschijnlijk nog dit jaar uit het bestand afgevoerd.
- I1 : De levering van de nieuwe I10 rijtuigen had voorlopig nog geen invloed op de I1- en I2-rijtuigen. Deze blijven voorlopig nog in het bestand, doch de vervanging door vrijgekomen I6 (Eurofima)-rijtuigen wordt tegen september-oktober in het uitzicht gesteld. Vanaf 1988 zouden dan alle oude internationale rijtuigen dan afgevoerd worden.
- I10 : Steeds meer dergelijke rijtuigen worden thans ingezet op de verbinding Oostende - Liège - Köln. Thans worden al 4 à 5 rijtuigen in deze treinen gebruikt. Vanaf mei 1988 moet deze verbinding volledig met I10 uitgerust zijn.
- D : Al geruime tijd stonden de korte bagagerijtuigen van de reeks 77 000 en 77 100 afgesteld en thans werden 7 dergelijke wagens uit het bestand geschrapt. Op dit ogenblik onderzoekt men een ombouw tot werk- of magazijnwagen.

=====

Museumexploitatie NMBS

Daar waar de typen 12 en vooral 29 tijdens de voorgaande weken verschillende treinen te slepen hadden, is er weinig nieuws vanuit de museumloods te Leuven. De restauratie van het type 1 gaat slechts zeer traag vooruit en ook de opknapbeurt van de MF 72 (ex Nord Belge) vordert slechts mondjesmaat.

Anderzijds werd het onderhoud van de draaischijf uitgevoerd door de diensten van de Baan en werd deze grondig opgeknapt, waarbij niet afgestapt werd van de oude technieken. Bij deze herstelling werden immers opnieuw een groter aantal klinknagels vervangen, waarbij deze techniek opnieuw gebruikt werd i.p.v. laswerk.

Te Hasselt is men echter ver gevorderd met de uitwendige restauratie van het type 44. Hierbij werden verschillende onderdelen vervangen en werd een groot gedeelte van de beplating van ketel en machinistenhuis nieuw aangebracht. Deze lok zal tegen de opendeurdagen te Leuven terug in de universiteitsstad aangekomen zijn.

Voor de speciale (stoom)ritten van september verwijzen we naar de agenda.

Exploitatie

Naarmate de streefdatum van juni 1988 naar voren schuift, komen er meer en meer gegevens vrij aangaande de aanpassing van het IC/IR plan en vooral ook van de goederentraktie. Doch laten we eerst de geplande reizigersdienst voor 1988 onder ogen nemen :

* niet rendabele lijnen :

Hier zijn er drie categorieën in : nl. lijnen die vanaf 1988 voor het reizigersverkeer gesloten worden, lijnen waar de uurdienst afgeschaft wordt en lijnen die niet rendabel zijn, doch waarvan de opheffing geen financiële voordelen biedt.

a. voor het personenverkeer te sluiten lijnen :

lijn	baanvak	soort trein	km
15	Hasselt - Leopoldsburg	L	43,2 km
26	Etterbeek - Halle	L	19,3 km
26 A	Etterbeek - Vilvoorde	L	14,0 km
34	(Liège) - Liers - Tongeren	L	13,4 km
52 !	Antwerpen - Boom	L	15,8 km
82	Aalst - Burst	P	11,4 km
86	Ronse - Leuze	IR	17,8 km
90	Geraardsbergen - Lessines	L	7,1 km
123	Edingen - Braine-le-Comte	P	12,9 km
144	Gembloux - Jemeppe - s - S	P	14,7 km
154	Dinant - Givet	L	19,0 km
163	Libramont - Bastogne	L	28,7 km
165	Bertrix - Virton	L	45,1 km
166	Bertrix - Beauraing	L	48,0 km
167	Athus - Arlon	P	10,3 km

Opvallend hierin is het verdwijnen van de verbinding naar Boom, een lijn die pas vernieuw is en die stelselmatig afgebouwd werd, zonder dat men de tijd liet om - na de elektrifikatie - het nieuwe cliënteel op te bouwen. Ook de ontmanteling van het Luxemburgse net is frappant.

b. Lijnen waar sommige diensten afgeschaft worden, doch die door andere treinen bediend blijven.

Lijn	baanvak	trein	vervagen door
12	Antwerpen - Roosendaal	IC E	door IC A
15	Mol - Leopoldsburg	L	door Piekuurtr.
16/35	Antwerpen - Hasselt	IC D	door IR verbinding
35	Aarschot - Leuven	IR l	door L-treinen
35/36	Aarschot - Landen	IR c	door L-treinen
37	Welkenreadt - Aachen	L	door --
53	Mechelen - Leuven	L	door IR k
86	Gent - Oudenaarde	L	door IR e
89	Zottegem - Oudenaarde	L	door P-treinen
96	Halle - Jurbise	L	door bussen
97	Mons - St-Ghislain	L	door IR I
117	Manage - Luttre	L	door IR n
118	Mons - La Louvière	L	door IR n
122	Gent - Zottegem	L	door IR i
124	Nivelles - Luttre	L	door P-treinen
139	Ottignies - Wavre	L	door L vanuit Leuven
162	Libramont - Arlon	L	door bussen

c. Onrendabele lijnen die (voorlopig ?) behouden blijven

15	Mol - Neerpelt	IR	9 km
40	Visé - Maastricht	IC	16,3 km

42	Gouvy - Trois-Vierges	IR	6,2 km
44	Spa - Geronstère	L	1,2 km
69	Ieper - Poperinge !	IR	5,7 km
73	Koksijde - De Panne	IR	4,4 km
75	Moeskroen - Tourcoing (Lille)	IR	14,8 km
86	Oudenaarde - Ronse	IR	17,2 km
108	La Louvière - Binche	IR	16,3 km
122	Zottegem - Geraardsbergen	IR	18 km
132	Mariembourg - Couvin	IR	6,5 km

Opmerkingen :

Uit deze tabellen blijkt vooral dat men - natuurlijk - opnieuw een groter aantal lijnen afschaft, waardoor de viceuse cirkel (minder treinen = minder reizigers en daarna minder reizigers = minder treinen) blijft bestaan. Ook worden tal van IR-diensten terug omgevormd tot normale stopdiensten, zoals deze reeks voor het IC-plan bestonden. Naast de stopplaatsen op de afgeschafte lijnen, worden opnieuw verder stopplaatsen gesloten. Zo zullen op een 50-tal plaatsen geen treinen meer stoppen.

* goederentraktie :

Ook hier zal er tijdens de komende maanden drastisch gesnoeid worden in de "onrendabele" lijnen en losplaatsen. Op dit ogenblik wordt de sluiting overwogen van een 150 km goederenspoor. Konkreet betekent dit het einde van de volgende lijnen of lijngedeelten :

18	Neerpelt - Eksel	5,4 km
22	Tienen - Grimde	2,6 km
29	Aarschot - Noorderwijk	14,2 km
31	Liers - Rocourt	4,5 km
58	Eeklo - Maldegem	10,3 km
63	Langemark - Westrozebeke	6,1 km
69A	Komen - Le Touquet	11,6 km
86	Leuze - Basecle	7,4 km
98	Flénu - Dour en Flenu - Frameries	15,7 km
106	Clabecq - Ecaussines	15,6 km
107	La Louvière - Houdeng - Gougnyes	1,4 km
112A	Forchies - Courcelles - Centre	6,9 km
113	Bascoup - Bellecourt - B.N.	3,1 km
150	Houx - Anhée	1,8 km
156	Boussu-en-Fagne - Chimay	13,2 km
163	Bourcy - Gouvy	14,9 km
203	Wondelgem - Wondelgem-kanaal	0,5 km

Verschillende van deze baanvakken zijn reeds geruime tijd buiten dienst. In deze lijnen werden dan nog niet de gevolgen van de mijnsluitingen opgenomen. Dit zal o.m. leiden tot de sluiting van het baanvak Waterschei - As - Eisden en mogelijk ook Leopoldsburg - Beringen.

Anderzijds werd ook de sluiting van een aantal loskoeren en vooral fabrieksaansluitingen - meestal al verschillende jaren ongebruikt - besloten. Hier hebben we de volgende situatie :

Distrikt centrum :

Etterbeek, Jette en Lembeek (+ 14 aansluitingen)

Distrikt noord-oost :

Boechout, Duffel, Essen, Grimde (+ 18 aansluitingen)

Distrikt noord-west :

Deerlijk, Ingelmunster, Langemark, Langerbrugge, Lochristi, Maldegem, Poperinge, Terdonk, Vichte en Zwevegem (+ 25 aansluitingen)

Distrikt zuid-oost :

Herstal, Rocourt (+ 27 aansluitingen)

Distrikt zuid-west :

Chimay, Dour, Ecaussines, Frameries, Houdeng, Paturage, Tertre, Waterloo (+ 29 aansluitingen).

* TGV-lijn :

Recent werd een optie genomen op een tracé voor de toekomstige TGV-lijn. Zoals te verwachten voert deze lijn de TGV via Lille over een eigen bedding (langs de autosnelweg) naar Halle. Hier neemt de TGV het bestaande spoor en spoort dan verder naar Brussel-zuid (enige stopplaats in Brussel. Hier takt de TGV noordelijk af naar Antwerpen/Amsterdam, dit over de normale (aangepaste) lijnen. De oostelijke tak gaat dan via Zaventem (nieuw station, maar niet zeker een stopplaats) en een eigen bedding langs de autosnelweg naar Waremmen en verder Liège. Voorbij Liège is nog geen echte beslissing genomen. De lijn naar Verviers en Aachen heeft een zeer moeilijk tracé, een nieuwe lijn is zeer kostelijk.

Indien de beslissing nog dit jaar in de ministerraad valt, beginnen de werken eind volgend jaar en moet het deel Lille - Brussel in 1993 operationeel zijn.

=====

TTZ - KRANT

- Aktuele berichten :

Intussen zit het zesde TTZ-seizoen er bijna op : zowel het spoorwegfestival als het stationsfeest zitten erop en waren niet steeds een onverdeeld sukses. Bij het spoorwegfestival was de opkomst zeer sterk gestegen, dit ten opzichte van de vorige jaren, doch de bezetting van de trein Antwerpen - Zolder zette echter een domper op het festival. Door de onverschilligheid van veel spoorwegenthousiasten, die liever per auto de stoomtrein gaan fotograferen, in plaats van mee te rijden, hypotikeren de toekomst van dergelijke initiatieven.

Anderzijds waren de treinen van de TTZ gedurende de twee topdagen (19 en 21 juli) zeer goed bezet en was het afscheid van de lijn naar het steenstort indrukwekkend. Spijtig kon hier het geplande programma - met een elektrische lokomotief op het steenstort en de geplande goederentreinen - niet doorgaan. Enkele dagen voordien waren immers twee zware ongevallen gebeurd op de overwegen en de verzekering vereiste zeer strenge maatregels (één lok aan elke zijde).

Ook het stationsfeest bracht veel nieuwigheden : de pendelritten met de 4304, de boottocht tussen Genebos en Hasselt en een uitgebreide stoomtreindienst moesten de reizigers goed opvangen. Doch de eerste warme dag in een verregende zomer zorgde ervoor dat vele dagjesmensen naar zee trokken en tot overmaat van ramp kreeg de inrijwissel naar het station ook last van de warmte. Hierdoor moest een deel van het programma veranderd worden.

Beide manifestaties lieten ook de toekomst van de TTZ doorschermeren : op dit ogenblik zijn er tal van activiteiten achter de schermen en dit leidde tot een overgangsfase in de werking. Doch laten we even terugkomen op de nieuwigheden, die voorzien worden tijdens de volgende jaren :

* Verandering in de ritschema's :

Tijdens het stationsfeest werd voor het eerst geëxperimenteerd met de mogelijkheid om Genebos als startpunt te gebruiken. Sinds vorig jaar is de akkomodatie immers zodanig uitgebouwd dat de reizigers doeltreffend opgevangen kunnen worden. Daarom wordt er gestreefd om vanaf volgend seizoen te vertrekken vanuit de kolenhaven.

Doch om dit mogelijk te maken, moet Genebos in een vijfjarenplan verder uitgebouwd worden om er een uitgebreide tentoonstelling te kunnen aanbieden.

Fase 1 :

Deze is al betrekkelijk goed afgehandeld : door de plaatsing van de kantine werd het mogelijk om grotere aantallen toeristen op te vangen en gedurende een half- tot een gans uur bezig te houden. Dit kan door de permanente tentoonstelling aangaande de mijnen en de plaatsing van een aantal spoorwegattributen. De tentoonstelling wordt tijdens de volgende maanden nog verder uitgebreid met onderdelen, die vrijkomen met de mijnsluitingen.

Verder werd recent het seingestel uit Winterslag onder handen genomen en werden enkele machines van de dienst Baan gerestaureerd en geven een eerste indruk van de spoorwegen. Ook verschillende kleinere onderdelen sieren thans het buffet. Ook dit deel zal tijdens de volgende maanden uitgebreid worden om tegen het volgende seizoen volledig uitgebouwd te zijn.

Fase 2 :

Door de sluiting van de 3 oostelijke mijnen, komt tal van materieel vrij, dit zowel smalspoor als normaalspoor. De tweede fase voorziet een tentoonstelling van smalspoormaterieel te Genebos. De nodige kontakten werden met de K.S. gelegd om verschillende representatieve loks en wagens te verwerven. Inmiddels werd ook gestart met de bouw van een loods (deze moet 20 m x 5 m groot worden) en het eerste deel kwam voor het stationsfeest voorlopig klaar. In september wordt deze loods afgewerkt en wordt het smalspoor aangelegd. Bedoeling is om dit spoor door te trekken vanaf de ingang tot praktisch aan het kanaaldok om zo korte ritten in te leggen. Het eerste deel zou tegen de zomer van 1988 klaar moeten zijn.

Doch ook het normaalspoor interesseert ons : naast enkele typische wagen (kubbelwagen, stortwagen) staat ook de elektrische lok van Zolder op het verlanglijstje. Doch het pronkstuk van de K.S. - nl. een stoomkraan gebouwd door Cockerill en als monument te Winterslag opgesteld - komt voor aankoop in aanmerking. Hopelijk kunnen we deze kraan in Limburg houden en komt en weer niet tot een uitverkoop van Limburgs patrimonium naar andere provincies.

Fase 3 :

Aansluitend op het laatste deel, overweegt de TTZ een overbrenging van de werkzaamheden naar Genebos : doel hiervan is het feit dat het niet gebruikte (gerestaureerde) materieel door de toerist kan bezichtigd worden om zo een indruk te krijgen over de omvang van het TTZ-patrimonium. Om dit te verkrijgen zou - in twee fasen - een loods van ca. 60 m op 15 m te Genebos op te bouwen en de bijbehorende sporen aan te leggen. Deze loods zou in de zomer een permanente tentoonstelling herbergen en in de winter een onderkomen bieden aan het traktie- en ook aan het gesleepte materieel van de vereniging.

Gelijktijdig zou dan moeten gezorgd worden voor een aankleding van het terrein, met waterkolom, kolenpark en seinen. Ook een tweede perronspoor zou aangelegd moeten worden om het stijgende verkeer aan te kunnen.

Financiering :

Doch een dergelijk uitgebreid - en toch gedurfd - programma heeft ook de nodige kapitalen nodig. Ook hier is er tijdens de laatste maanden een grote inspanning gedaan .

Eerst werd een subsidieaanvraag gedaan voor de aankoop van het mijnmaterieel in eerste instantie, doch ook voor de restauratie van Nestor. Dit dossier is thans de gebruikelijke administratieve molen aan het doorlopen en een eerste toezegging wordt tegen november verwacht.

Anderzijds werden de kontakten voor sponsoring met goed gevolg gelegd en gedurende de drie volgende jaren kan de TTZ rekenen op een bedrag van ca. 250 000 BF/jaar, bijeengebracht door een aantal Limburgse firma's. Deze sponsoring situeert zich vooral bij de drk-werken (folders, affiches, aankondigingen in kranten, ...) en in de uitbating van het buffet. Doch hierdoor komen sommen vrij die de TTZ vorige jaren alleen moest dragen.

Maar een groot gedeelte moet toch nog komen van de inkomsten van de museumlijn zelf en door bijdragen van leden. Daarom nog eens een oproep om onze organisatie zoveel mogelijk te steunen om dit programma volledig (en op tijd) te kunnen uitvoeren.

Ondanks dit werk achter de schermen en de voorbereidingen voor de festivals, gaan de werkzaamheden gewoon door en tijdens de vorige maanden werden de volgende werken uitgevoerd :

- stoomlokomotieven :

Door het personaliseren van de stoomloks en het dieselstel, werd een aardige stap gezet om de machines - zowel technisch als op gebied van voorbereiding.

Bij de drie stoomloks werd het koperwerk grondig onder handen genomen en waar nodig werden nieuwe leidingen gelegd. Ook het uiterlijk van de loks en vooral de 554 werd grondig aangepakt en het traktiematerieel heeft nog nooit zo een uitstraling gehad.

Bij "Magda" werden voorbereidende werken gedaan om het drijfwerk blank te maken. Bij "Simone" werd het probleem van de injecteurs uit de wereld geholpen en na het stationsfeest wordt het spel op de assen en het drijfwerk geleidelijk aan weggewerkt. Bij "Bebert" werd de smering van de assen nagezien en werd de veerspanning en de aslast beter verdeeld. De "554.14" zag zijn het starten en stoppen van de dieselmotor opgelost en werd het interieur verder opgeknapt.

Ook werden de voorbereidingen getroffen om de twee volgende stoomloks over te brengen : deze wordt voorzien tijdens het laatste weekend van september of het tweede weekend van oktober. Op deze dagen moeten immers twee stoomloks te Zolder aankomen : het betreft de lokomotief "Tubize" die al enkele jaren voor de TTZ in optie genomen werden bij Focquet te Vilvoorde en natuurlijk "Nestor" die vanuit Kuringen moet overkomen. Van deze lok zijn trouwens alle kleinere onderdelen al hersteld.

- diesellok 2 :

Ook hier werd de opknappbeurt ingezet, doch door het slechte weer en de overige werken hebben deze restauratie sterk vertraagd. De

is en blijft echter volledig rijvaardig en kan steeds ingezet worden bij manifestaties of defekten aan de stoomloks.

- rijtuigen :

Voor één van de Bi-rijtuigen werd de restauratie (met herschildering) afgesloten. Ook het tweede rijtuig werd gedeeltelijk herschilderd en thans stellen beide rijtuigen zich voor en de dubbel groene livrei. Door het slechte weer konden de daken anderzijds nog niet afgewerkt worden.

- wagens :

Ook praktisch afgesloten werd de restauratie van de metalen pakwagen : de uitkijk werd gemonteerd en de beschrifting werd gronden-deels aangebracht. Deze pakwagen - die dienst doet als magazijnwagen - deed zijn eerste optreden in zijn oorspronkelijke vorm begin augustus.

** de restauratie van "NESTOR" werd al in 1984 ingezet, waarbij de lok praktisch volledig ontmandeld werd.

[MODELBOUW]

Tijdens de vakantiemaanden is het traditioneel kalm op de modelmarkt en het is pas tijdens de volgende maanden dat de nieuwigheden op de markt komen. Nochtans zijn er enkele Belgische modellen uitgebracht, doch hier gaat het vooral om herschilderingen van bestaande modellen.

* Elektrische lokomotief type 101

Roco

Al enige tijd terug kwam de herschilderde versie uit van de reeks 29 : in een vrij beperkte reeks werd de 101.004 met gele snor geleverd. Thans zal deze versie al praktisch volledig uit omloop zijn en behoort het model dan ook tot de verzamelaarswereld. Met de gekende technische kenmerken van dit model, werd de schildering zuiver en haarscherp aangebracht. Ook de beschrifting komt grotendeels overeen met het voorbeeld. Toch werden er enkele fouten gemaakt i.v.m. de livrei : zo bleven de trappen naar de stuurpost geel in plaats van zwart, doch de grootste fout zijn de witte zijvensters die in deze periode nog steeds doorschijnend waren. Waar de trappen gemakkelijk bij te werken zijn, is dit niet het geval voor de vensters en raden we dan ook aan om deze donkergrijs te overschilderen. Ook de uitgave van zo een beperkte reeks - tegen sterk verhoogde prijs - is niet bevorderlijk voor de modelbouwmarkt en waarom dan niet dit model op ruimere schaal produceren.

* Elektrisch stel reeks 08

Lima

Zoals te verwachten, is het vierledig stel nu ook in de nieuwe bordeau kleurstelling op de markt gekomen. Hierbij werd enkel de kleur aangepast en werden geen bijkomende wijzigingen meer aangebracht aan het toch wel iets verouderde model : de kleuren zijn natuurgetrouw en scherp afgelijnd. Doch de nadelen blijven : te eenvoudige pantografen, een zwakke trekkracht, te grote afstand tussen de rijtuigen, geen stroomafname op het eerste rijtuig en vooral het ontbreken van een eerste-klasse koprijtuig. Hier werd wel op het bestaande tweede klasse-rijtuig een gele streep aangebracht maar dit is niet in overeenstemming met het origineel, waar men een andere deurindeling heeft. Met andere woorden een verdienstelijk model, een lage prijs maar met heelwat mankementen en onnauwkeurigheden.

* Stoomlokomotief type 99

Jocadis

Deze firma bracht - op een Fleischmann ondersteel een bouwkit uit voor de NMBS-stoomlok type 99 (ex Nord Belge). Op dit ogenblik zijn nog geen praktische gegevens beschikbaar, zodat de beschrijving naar een volgende nummer verwezen wordt.

=====

HISTORISCHE

BLADZIJDE

Daar de lokomotieflijsten in vorig nummer afgesloten werden, worden er nieuwe artikels in deze reeks opgevat. Analoog zoals de lokomotiefbeschrijvingen in de vorige nummers, gaan we in elke TTZ-aktueel nader in op een (ouder) type lokomotief van de EB. Deze reeks wordt niet meer per type afgehandeld, doch wordt gekozen voor sommige minder bekende machines. Vooral de inzet komt hier naar voren.

Bij de nummerlijsten starten we thans met de wapenstilstandslokomotieven. De lijsten van de EB-loks verschijnen tegen eind september, thans wordt de laatste hand gelegd aan de aanpassingen en verbeteringen. Ook het vervolg van het type 29 wordt in deze lijst omgenomen. Daarom wordt dit vervolg niet meer in dit nummer afgedrukt, zodat meer plaats vrijkomt voor - zeker de modelbouwer - interessantere typen.

Nog een nieuw onderwerp - dat in voorbereiding is, zijn de gekoncessioneerde maatschappijen : hierbij wordt de geschiedenis (vaak zeer bewogen) kort uit de doeken gedaan, wordt ingegaan op fusies, naastingen en bereden lijnen en komen ook de gebruikte lokomotieven en mogelijk geslept materiaal naar voren.

Ander nieuw - en weinig bekend onderwerp - vormen de stationsgebouwen. Deze worden in een reeks behandeld. In een later stadium worden ook andere gebouwen (zoals seinhuizen, baanwachterhuisjes e.d.) behandeld.

Nog een nieuwe reeks in planning, is de geschiedenis van de diverse stelplaatsen van het net. Hierbij wordt kort de geschiedenis gegeven, wordt het sporenplan - zo mogelijk - opgenomen en besproken en komen we verder op de gehuisveste loks terug.

Doch voor al deze onderwerpen hebben we steun nodig van onze lezers : wie graag iets behandeld wil zien, kan ons steeds contacteren, wie echter over een onderwerp uit zijn streek nadere informatie heeft kan deze altijd - voor publikatie - doorsturen. Ook aanvullingen en aanpssingen van reeds verschenen tekst zijn altijd welkom. Doch altijd één opmerking : door het tweemaandelijks verschijnen is het soms niet mogelijk om dieper op sommige onderwerpen in te gaan. Dit zou immers leiden tot soms maandenlange opzoekingen en dit is niet altijd mogelijk.

=====

TYPE 1 (van 1864 - 1884) 1B
 =====

Toen in het begin van de zestiger jaren van de vorige eeuw de snelheden steeds meer en meer opgedreven werden, was een grote vraag naar zware reizigerstreinlokomotieven. In deze periode ontwierp Belpaire een tweemaal gekoppelde sneltreinlokomotief. Opvallend hierbij waren wel de 2 m grote drijfwielen. Maar ook de ketel werd - ten opzichte van hun voorgangers - sterk vergroot. In 1864 werd de eerste reeks van 20 machines geleverd en tot in 1883 werden nog 133 verdere lokomotieven gebouwd. Cockerill was de voornaamste konstrukteur, doch ook Evrard, Carels, Haine-St-P, Couillet en zelfs de Franse firma Schneider leverden lokomotieven type 1. Later werden nog 5 verdere machines van de S.G.E. overgenomen.

In de eerste jaren van hun carrière werden ze vooral gebruikt voor sneltreinen op de hoofdlijnen van het net en bereikten hier Liege, Mons, Oostende en Antwerpen. Vanaf 1871 kregen ze een eerste machinistenhuis aangebouwd en ondergingen ze hun eerste verbouwingen.

Omstreeks 1890 werden ze op de hoofdlijnen vervangen door de zwaardere machines en verhuisden ze naar de vlakke lijnen van het net. In deze periode ontvingen verschillende lokomotieven nieuwe ketels - o.m. geleverd door Smulders, Thiriau, La Meuse, Tubize en Haine-St-Pierre - en kon de keteldruk verhoogd worden tot 10,5 bar.

Na de eeuwwisseling werden ze over het ganse net verdeeld en in 1909 waren de typen 1 ingedeeld bij de stelplaatsen Brugge, Eeklo, Oostende, Ledeberg, Tienen, Berchem, Aarschot en Hasselt. Vanuit Berzee bereiden ze anderzijds de diverse lijnen tussen Samber en Maas. In 1911 was het effectief al teruggelopen tot 93 lokomotieven. Tijdens de eerste wereldoorlog verdween ongeveer een derde van het bestand. Hierdoor had men in 1921 nog slechts 55 machines type 1.

Deze loks waren verdeeld over de groepen Brussel-Leopoldswijk (6 machines), Gent (30 loks), Tournai (17 machines) en Brussel-noord (2 HL). Ingezet werden ze enkel nog vanuit Tienen, Brugge, Gent-Ledeberg en Antwerpen-noord.

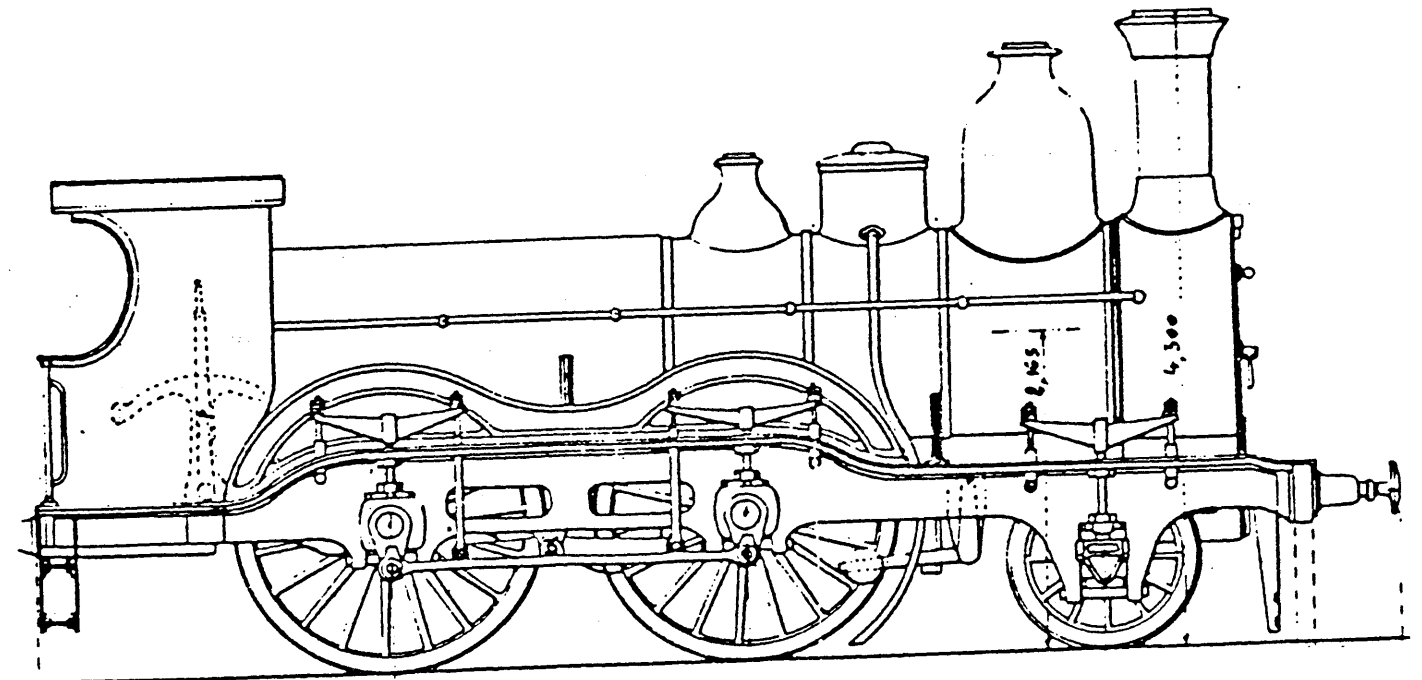
Tegen het einde van het jaar was het bestand achteruitgegaan tot 53 machines en in juni 1923 bleven er nog slechts 30 typen 1 over. Alleen te Brugge was er nog een beperkte inzetreeks. Eind 1923 waren alle loks richting sloper gegaan.

KENMERKEN

Bouwjaren :	1864 - 1883
Nummering :	niet opeenvolgend
Bouwers :	Cockerill, Evrard, Carels, Haine-St-Pierre Schneider, Couillet
Ontwerper :	Belpaire

TECHNISCHE KENMERKEN

Diameter cilinders :	430 mm	Keteldruk :	8,5 bar
Zuigerslag :	560 mm	Inhoud ketel :	4,77 m ³
Aantal cilinders :	2	Inhoud stoomr. :	
Diameter drijfwielen :	2 000 mm	Opp.stoomafgifte	
Diameter loopwielen :	1 200 mm	Verw.opp. haard	10,64 m ²
Radstand :	4 630 mm	Verw.opp. pijpen :	79,90 m ²
Roosterlengte :	2 737 mm	Tot. verw.opp. :	90,54 m ²
Roosterbreedte :	1 114 mm	Oververhittingsopp	--
Roosteropp. :	2,79 m ²	Massa (rijv.)	26 100 kg
Aantal kl. vlamp :	123	Massa (leeg)	21 100 kg
Diameter kl. vlamp :	40/45 mm	Aslast : as 1	7 400 kg
Lengte vlampijpen	2 050 mm	as 2	9 300 kg
		as 3	9 400 kg
Lengte :	8 780 mm	Inhoud aan water :	3 350 l
Breedte :	3 000 mm	Inhoud aan kolen :	1 200 kg
Hoogte :	3 770 mm		

TYPE 2 (van 1875 - 1895) C
 =====

In de zeventiger jaren van vorige eeuw wilde men de snelheid van de treinen verhogen en met dit doel voor ogen besliste Belpaire om een lokomotief type 28 - het nummer 151 - uit te rusten met drijfwielen van 1 700 mm. En zo kreeg men een driemaal gekoppelde machine met twee uitwendige cilinders. Na deze ombouw bleek dat deze lok zeer goed voldeed en volgens deze plannen werden er nog 137 verdere machines gebouwd (of verbouwd). Voornaamste konstruktoren waren Cockerill, Couillet, Carels, FUF Haine-St-Pierre, Tubize en Evrard. De laatste machines werden in 1885 geleverd.

Bestemd voor de verbinding naar Luxemburg - hier reden ze vooral in dubbele traktie - werden ze al snel verdrongen door zwaardere machines en reden ze later op de vlakke lijnen in Vlaanderen, rondom Mons en tussen Samber en Maas. Ook de lijn 163 werd hun stamlijn.

In 1909 waren ze in depot te St-Niklaas, Antwerpen-zuid, Ledeberg, Hasselt, Vise, Tournai, Mons, Walcourt en Berzee.

Na de eerste wereldoorlog bleven er nog 50 lokomotieven in het effectief over. Ingezet werden ze tijdens de zomerregeling van 1922 te Oudenaarde, Kortrijk, Hasselt en Bertrix. De volgende tabel geeft de diensten weer tot aan hun schrapping :

	06/1922	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
Hasselt	9	1	9	1	8	9	8	10	10	10	10	-
Mol	-	-	-	3	1	-	-	3	3	3	3	-
Tongeren	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Oudenaarde	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
St-Niklaas	6	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kortrijk	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieper	-	-	-	-	-	3	4	2	4	3	2	-
Ledeberg	-	3	6	4	1	2	1	-	-	-	-	-
Oostende	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Adinkerke	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-
Bertrix	7	6	3	6	6	6	6	3	3	3	3	-
Namur/Ronet	-	-	1	1	1	1	1	1/	1	1	-	-
Tienen	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Antwerpen-noord	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL Effectief	50	50	50	49	48	47	42	40	40	34	21	2

Na enkele omzwervingen over de verschillende stelplaatsen werden Hasselt (en Mol), Ieper, Bertrix en Namur/Ronet de voornaamste inzetplaatsen. Te Hasselt reden ze vooral op de verbinding naar Mol en in de Kempen, de machines van Bertrix werden zowel vanuit Bastogne als Libramont ingezet.

Vanaf 1929 begon het bestand dan sterker af te nemen. In 1932 werden de laatste inzetreeksen opgetekend en de laatste machines gingen in de loop van 1933 richting afstelspoor. Nochtans hadden verschillende machines nog een nieuwe nummering ontvangen.

KENMERKEN

Bouwjaren : 1875 - 1885
 Nummering : tot 1931 niet opeenvolgend
 na 1931 200 - 240
 Aantal gebouwd (of verbouwd) 138
 Bouwers : Cockerill, Couillet, Carels, Tubize
 Haine-St-Pierre, Evrard
 Ontwerper : Belpaire

TECHNISCHE KENMERKEN

* 2 buitenl. cil. verzadigde stoom *

Diameter cilinders :	450 mm	Keteldruk :	8,5 bar
Zuigerslag :	600 mm	Inhoud ketel :	5,58 m ³
Aantal cilinders :	2	Inhoud stoomr	
Diameter drijfwielen :	1 700 mm	Opp. stoomafg :	
Diameter loopwielen :	--	Verw.opp. haard :	10,92 m ²
Radstand :	4 000 mm	Verw.opp. pijpen :	98,46 m ²
Roosterlengte :	2 625 mm	Totaal verw.opp.	109,38 m ³
Roosterbreedte :	1 055 mm	Oververhittingsopp	--
Roosteropp. :	2,76 m ²		
Aantal kl. vlampijpen :	226	Massa (rijv.) :	38 870 kg
Diameter kl. vlamp :	40/45 mm	Massa (leeg) :	35 500 kg
Lengte vlampijpen :	3 510 mm	Aslast : as 1 :	12 630 kg
		as 2 :	13 790 kg
		as 3 :	12 450 kg
Lengte :	9 338 mm	Inhoud aan water :	
Breedte :		Inhoud aan kolen :	
Hoogte :	4 300 mm		

Boven : Type 1 (lok 681)

Onder : type 2 (lok 828)

Foto's : NMBS

DE BELGISCHE STATIONS

Met deze nieuwe reeks afleveringen stappen we af van de materieelbeschrijving en gaan we eens kijken naar de vaste installaties van de NMBS en de vroegere concessies en worden in eerste plaats de stationsgebouwen onder de loep genomen. Het is niet de bedoeling een strikt architectonische benadering te beogen, doch wel een poging om de verschillende Belgische stationstypen te klasseren. Uiteraard kunnen architectonische en kunsthistorische elementen niet helemaal terzijde geschoven worden. Voor zover ons bekend is, werd in België - in tegenstelling met andere landen - nog maar weinig over dit thema gepubliceerd. We zijn ons dan ook bewust dat onze lijsten ver van volledig zijn. Aanvulling is altijd welkom en verdere discussie rond dit thema beschouwen we zeker niet als kritiek.

Deel 1 : De Neo-klassieke stations :

Bij de opening van de eerste spoorweglijnen was er helemaal geen sprake van stations. Meestal moest men het stellen met voorlopige houten gebouwtjes. Uit Opportunisme hadden Simons en De Ridder de kosten van aanleg schromelijk onderschat en moesten alle financiële middelen gebruikt worden voor de voltooiing van de spoorlijnen-zelf. Enkel voor Mechelen vond men blijkbaar het nodige geld voor de bouw van een stenen station, dat dan ook in 1838 voltooid werd.

In 1841 kwam Auguste Payen, een telg uit een architectenfamilie, in dienst bij de Staatsspoorwegen. Hij werd beïnvloed door de toen geldende mode. Inspiratie vond A. Payen bij Palladio - een bekend Italiaans architect vanuit de renaissance, vooral bekend om zijn villa's en rustica's. Vanuit Florence verspreidde in de 15de en 16de eeuw de renaissance zich over geheel Europa. Na de barok en de rococo kende Europa en vooral Groot-Brittannië in het begin van de 19de eeuw een heropbloei van de klassieken. Het station van Euston is trouwens een typisch voorbeeld van Grieks neo-klassicisme.

In België ontwierp Payen waarschijnlijk de stations van Oostende Brugge, Gent-zuid, Wetteren, Kortrijk, Manage, Leuven, Verviers en Pepinster, dit op de eerste lijnen van het net van de "Etat Belge".

Later - d.w.z. in de jaren '60 - volgden nog de stations van Lier en Brussel-zuid. Ook de stations van Tienen, BRaine-le-Comte, Vilvoorde, Halle, Tournai, Tubize, Vorst-zuid, Aalter, Ecaussines, Moeskroen, Châtelet en Chaudfontaine zijn neo-klassicistisch, doch hiervan is niet geweten wie ze ontwierp. Het in 1862 voltooide station van Brussel-noord is van de hand van F. Coppens.

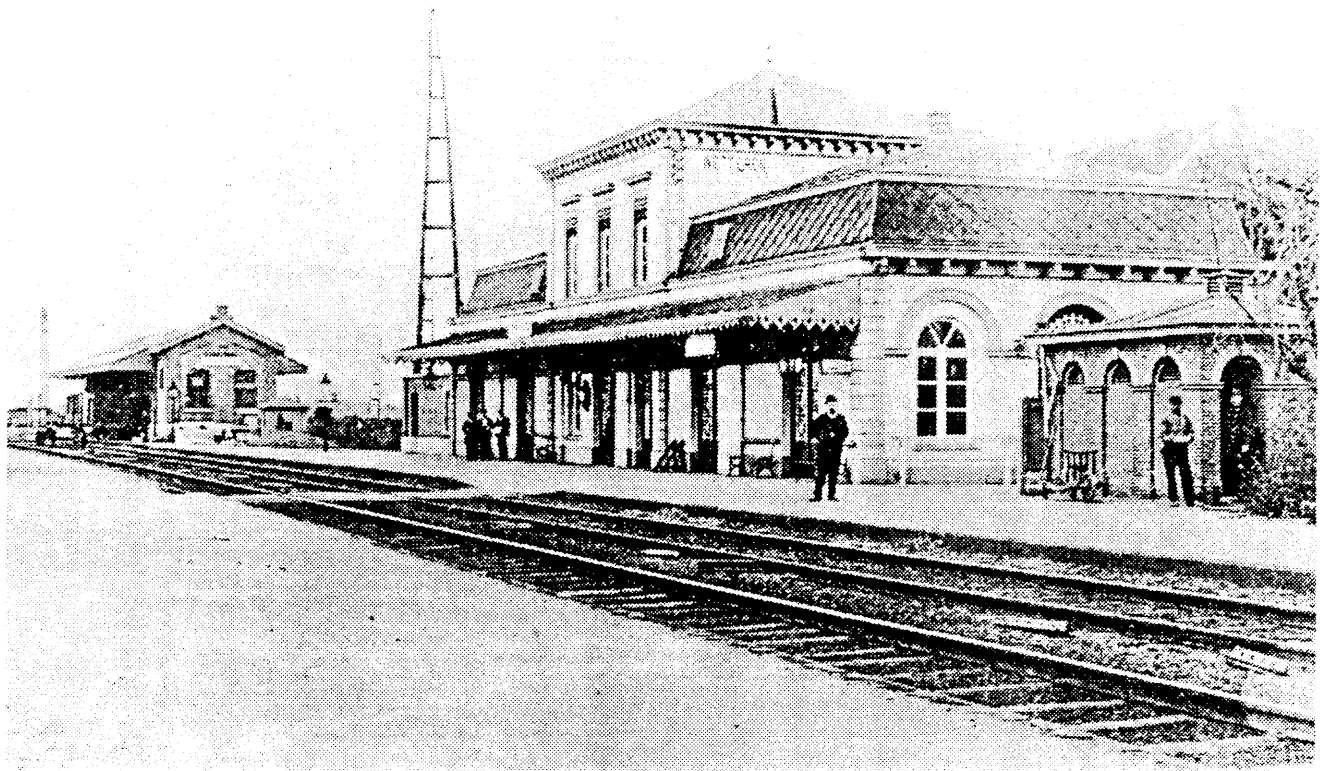
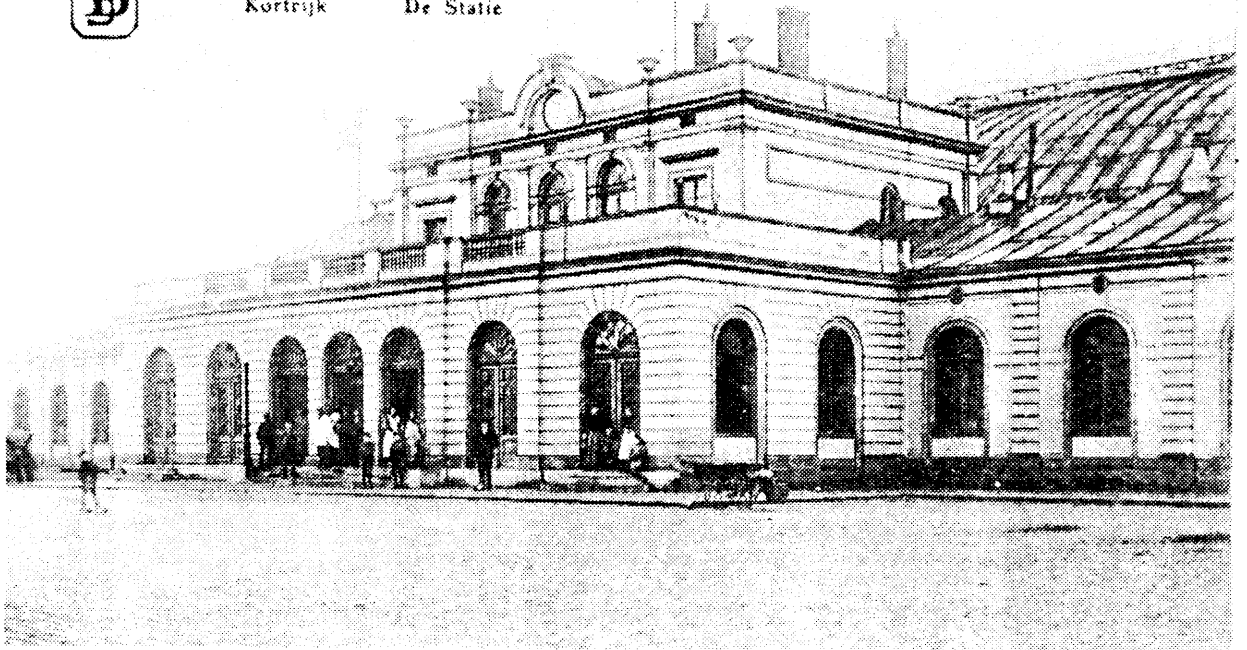
Ook de gekoncessioneerde spoorwegen volgden de toen geldende bouwtrant voor sommige stations : zo zijn de stations van St-Niklaas, Binche, Gembloux, Brussel-leopoldswijk en Mont-St-Guibert neo-klassicistisch.

De meeste stations zijn reeds vervangen door een tweede of zelfs een derde gebouw (bv. te Mechelen, Brugge en Manage.) Welk het oudste station van België is, kan men moeilijk zeggen : Aalter, Wetteren, Ronse (= eerste station van Brugge dat in 1885 verplaatst werd) Tienen en Chaudfontaine komen hiervoor in aanmerking.

Courtrai
Kortrijk

La Gare
De Statie

WETTEREN. — DE STATIE.
LA STATION.

Uitg. De Graeve en Zoon.

Even : Kortrijk : ook hier werd A. Payen geïnspireerd door de villa's van Palladio. Het station werd in WO II vernield

Onder : Wetteren : het station komt in aanmerking als oudste in België, de zijvleugels zijn echter niet meer origineel

Omwille van militair-strategische redenen bleven sommige steden verstoken van een stationsgebouw. Na het opheffen van de oktrooien op het einde van de jaren '50 en het slopen van de vestingen kregen enkele steden eindelijk hun station : voor Antwerpen en Diest bleef er echter een militaire erfdiensbaarheid gelden. In de jaren '60 werden dan nog de stations van Charleroi-sud, Namur, Mons en Liège-guillemins volgens de classicistische regels opgebouwd, doch hier zijn de invloeden van de Franse renaissance al merkbaar en kondigt zich een nieuwe periode in de stationsbouw aan : nl. het eclecticisme.

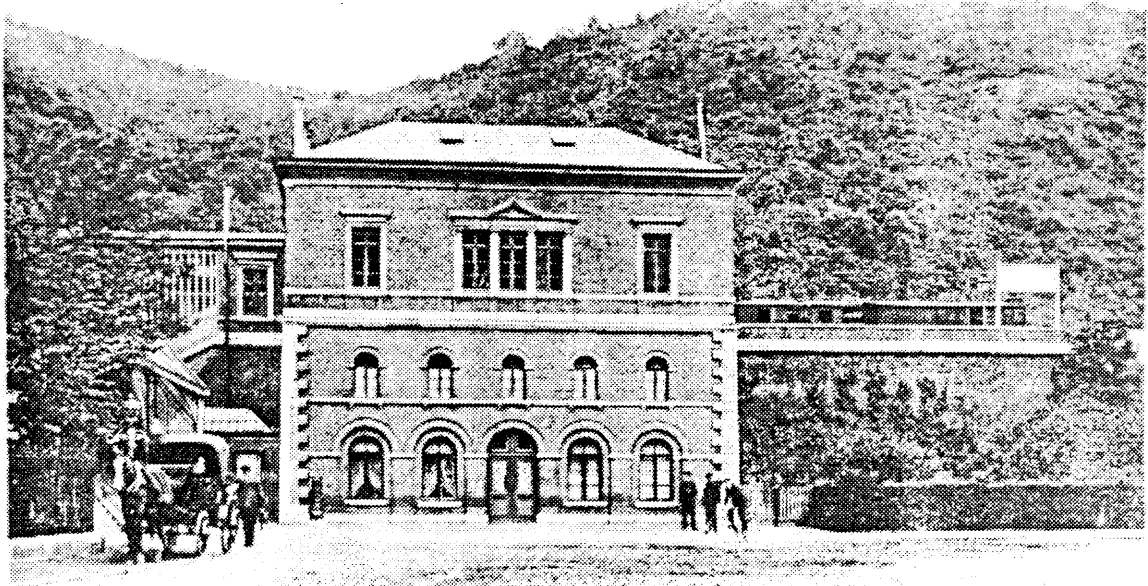
Lijst van de neo-klassieke stations :

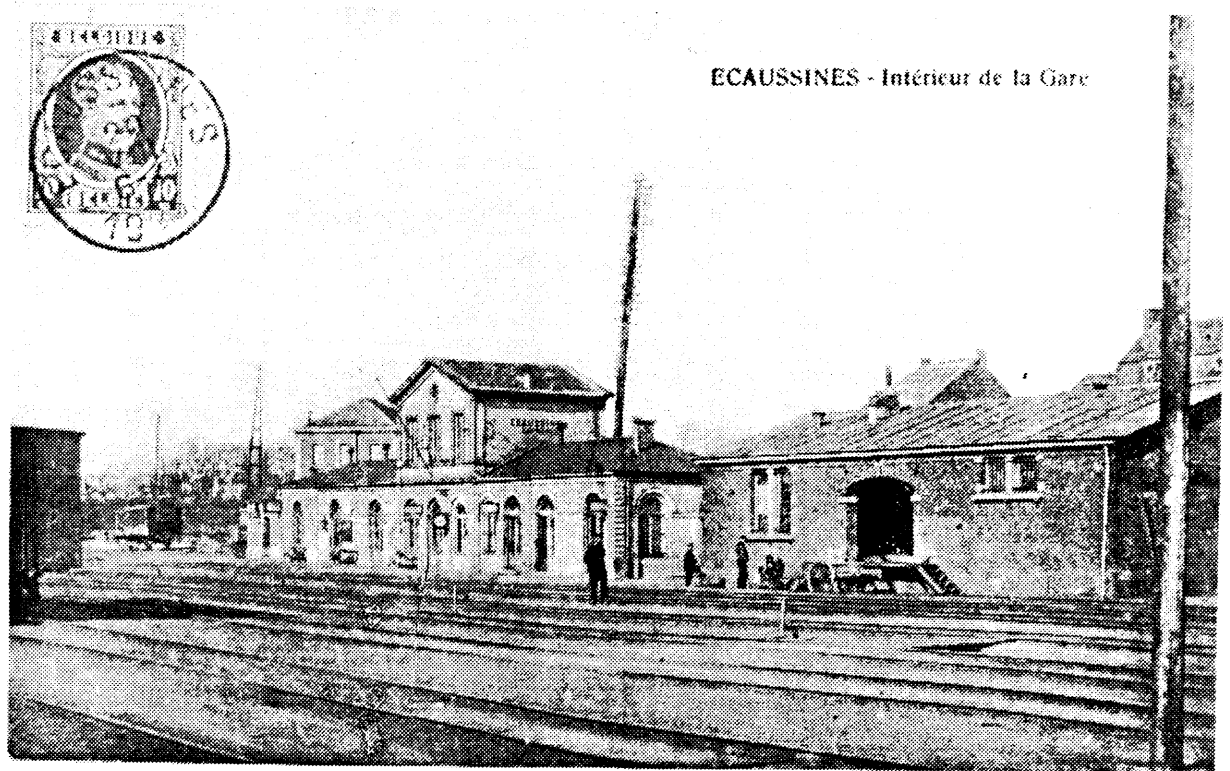
<i>Aalter (°)</i>	<i>Brussel-Laeken (°)</i>
<i>Brussel-leopoldswijk (°)</i>	<i>Brussel-noord (1)</i>
<i>Brussel-zuid (1)</i>	<i>Binche (1)</i>
<i>Braine-le-Comte (1)</i>	<i>Brugge (1) -- Ronse (°)</i>
<i>Charleroi-sud (°)</i>	<i>Châtelineau-Châtelet (1)</i>
<i>Chaufontaine (1)</i>	<i>Ecaussines (1)</i>
<i>Gembloux (°)</i>	<i>Gent-Zuid (1)</i>
<i>Halle (1)</i>	<i>Hasselt (stopplaats - 1)</i>
<i>Kortrijk (1)</i>	<i>Leuven (1)</i>
<i>Liège-Guill. (1)</i>	<i>Manage (1)</i>
<i>Moeskroen (°)</i>	<i>Mons (1)</i>
<i>Mont-St-Guibert (°)</i>	<i>Namur (1)</i>
<i>Oostende-stad (1)</i>	<i>Pepinster (1)</i>
<i>St-Niklaas (1)</i>	<i>Tienen (°)</i>
<i>Tournai (1) en (2)</i>	<i>Tubize (°)</i>
<i>Verviers (1)</i>	<i>Vilvoorde (1)</i>
<i>Vorst-zuid (1)</i>	<i>Wetteren (°)</i>

(°) : *nog bestaand stations*

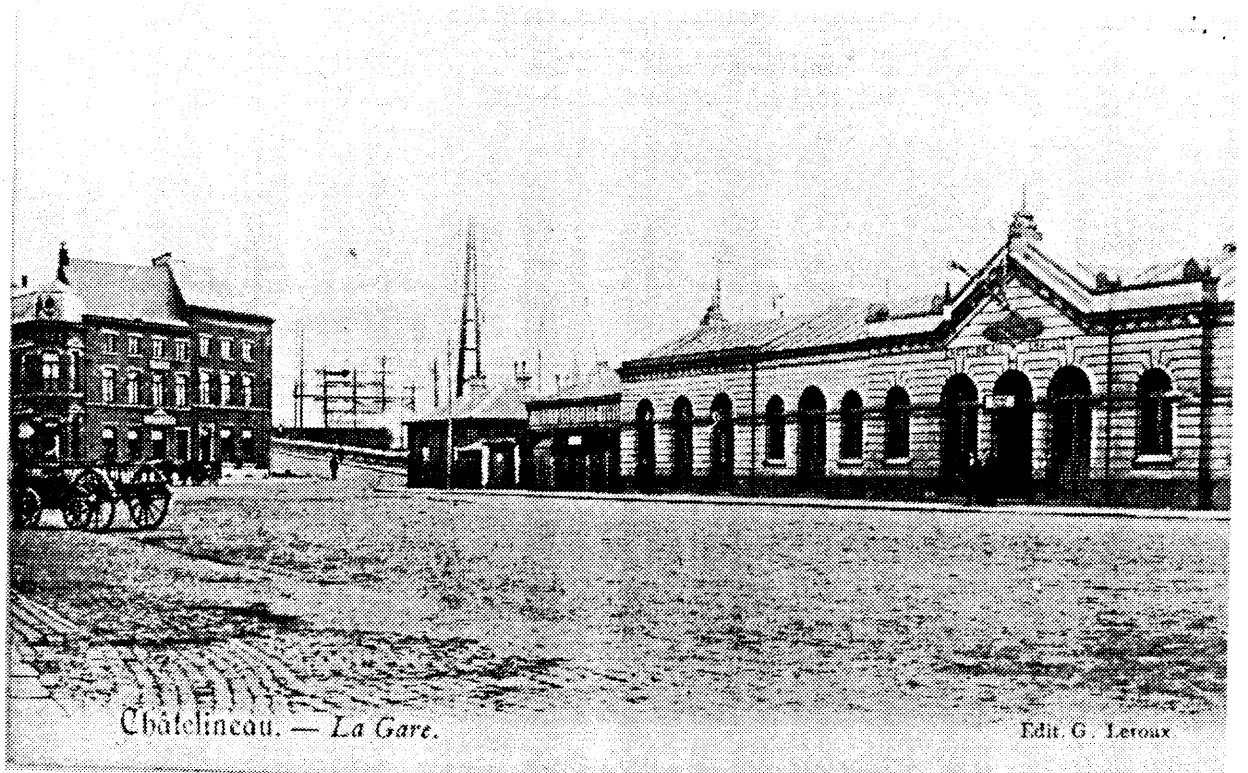
(1) : *eerste station*

(2) : *tweede station*

ECAUSSINES - Intérieur de la Gare

Châtelineau. — La Gare.

Edit. G. Leroix.

Boven : Ecaussines : Voor kleinere plaatsen koos men voor een sober stationetje zonder frontons, pilasters en balustrades
 Onder : Châtelineau - Châtelet : Dit klassieke station werd in het begin van de eeuw vervangen door een nieuw, groter station

Nummering		Bouwer	Fabr.nr	In dienst	Uit dienst	Opm.
K.P.E.V.		EB - NMBS				
1002	Elberf. S10	6002	60.002	Schwarzkopff	4996	/1913 04/1954
1004	Cöln S10	6003	60.003	Hanomag	7166	/1914 07/1954
1004	Elberf. S10	6004	60.004	Schwarzkopff	4998	/1913 07/1955
1004	Essen S10	6005	60.005	Hanomag	6475	/1912 04/1954
1006	Elberf. S10	6006	60.006	Schwarzkopff	5186	/1913 03/1954
1006	Essen S10	6007	60.007	Hanomag	6477	/1912 04/1954
1008	Elberf. S10	6008	60.008	Schwarzkopff	5188	/1913 10/1954
1009	Elberf. S10	6009	60.009	Hanomag	7167	/1914 04/1954
1010	Elberf. S10	6010	60.010	Hanomag	7168	/1914 04/1958
1011	Elberf. S10	6011	60.011	Hanomag	7191	/1914 06/1956
1012	Elberf. S10	6012	60.012	Hanomag	7192	/1914 04/1955
1013	Elberf. S10	6013	60.013	Hanomag	7193	/1914 07/1954
1033	Münster S10	6033	60.001	Vulkan	2814	/1913 08/1957
1040	Münster S10	6040	60.014	Schwarzkopff	5195	/1914 04/1954
1041	Münster S10	6041	60.015	Schwarzkopff	5196	/1914 03/1954
1043	Münster S10	6043	60.016	Schwarzkopff	5198	/1914 01/1959
1110	Mainz S10-1	6110	(61.001)	Henschel	13829	/1916 WO II DR
1117	Danzig S10-1	6117	(61.002)	Henschel	13818	/1916 WO II PKP
1127	König. S10-1	6127	(61.003)	Henschel	13812	/1916 WO II DR
1201	Stettin S10-2	6201	(62.001)	Vulkan	3125	/1916 WO II DR
1202	Cöln S10-2	6202	(62.002)	Hanomag	7443	/1915 WO II DR
1202	Stettin S10-2	6203	(62.003)	Vulkan	3126	/1916 WO II DR
1204	Cöln S10-2	6204	62.004	Hanomag	7445	/1915 05/1960
1205	Elberf. S10-2	6205	62.005	Schwarzkopff	5589	/1915 03/1954
1205	Danzig S10-2	6206	62.006	Vulkan	3005	/1916 04/1959
1207	Cöln S10-2	6207	(62.007)	Schwarzkopff	5616	/1915 WO II DR
1208	Elberf. S10-2	6208	(62.008)	Hanomag	7855	/1916 WO II DR
1209	Cöln S10-2	6209	62.009	Hanomag	7686	/1916 04/1955
1210	Hannover S10-2	6210	62.010	Hanomag	7861	/1916 04/1954
1204	Elberf. S10-2	6211	(62.011)	Schwarzkopff	5588	/1915 WO II DR
1207	Elberf. S10-2	6212	62.012	Schwarzkopff	5591	/1915 03/1954
1209	Elberf. S10-2	6213	62.013	Hanomag	7856	/1916 07/1954
1216	Cöln S10-2	6216	(62.014)	Hanomag	7854	/1916 WO II DR
1217	Munster S10-2	6217	(62.015)	Hanomag	7868	/1916 WO II DR
258	Meklenb P8	6400	(64.008)	Humboldt	1117	/1916 WO II PKP
259	Meklenb P8	6401	64.001	Humboldt	1210	/1916 05/1966
2402	Cöln P8	6402	64.002	Schwarzkopff	3617	/1906 12/64 ex-Cöln 6
2403	MGDB P8	6403	64.003	Schwarzkopff	6542	/1918 06/1966
2404	MGDB P8	6404	(64.004)	Schwarzkopff	6543	/1918 WO II DR
2405	Hannover P8	6405	(64.005)	Schwarzkopff	4802	/1912 WO II DR
2406	Elberf. P8	6406	64.006	Schwarzkopff	3625	/1906 08/1963
2407	MGDB P8	6407	(64.007)	Schwarzkopff	6546	/1918 WO II DR
2407	Erfurt P8	6408		Schwarzkopff	3942	/1907 05/1941
2409	Elberf. P8	6409	64.009	Schwarzkopff	3959	/1908 08/1963
2410	Cöln P8	6410	64.010	Schwarzkopff	4029	/1908 03/1961
2411	Essen P8	6411	64.011	Borsig	8129	/1911 05/1966
2412	Elberf. P8	6412	64.012	Schwarzkopff	3962	/1908 12/1966
2413	Münster P8	6413	64.013	Henschel	12666	/1914 08/1965
2414	MGDB P8	6414	64.014	Schwarzkopff	6553	/1918 03/1965
2415	Essen P8	6415	64.015	Humboldt	846	/1912 10/1966
2416	MGDB P8	6416	64.016	Schwarzkopff	6555	/1918 08/1950
2417	Königsb P8	6417	64.017	Schwarzkopff	4240	/1909 05/1964
2418	MGDB P8	6418	64.018	Schwarzkopff	6557	/1918 03/1965
2419	MGDB P8	6419	64.019	Schwarzkopff	6558	/1918
2420	Danzig P8	6420	64.020	Schichau	2493	/1917 09/1966
2422	Elberf. P8	6421	64.021	Schwarzkopff	4258	/1909 03/1961
2422	Hannover P8	6422	64.022	Linke-Hofmann	1068	/1913 12/1966
2423	Elberf. P8	6423	64.023	Schwarzkopff	4259	/1909 07/1966
2424	Elberf. P8	6424	64.024	Schwarzkopff	4294	/1909 03/1961
2425	Cöln P8	6425	64.025	Humboldt	832	/1912 03/1961
2426	Cöln P8	6426	(64.026)	Humboldt	833	/1912 WO II DR
2427	Münster P8	6427	64.027	Humboldt	1205	/1916 10/1966
2428	Cöln P8	6428	64.028	Humboldt	835	/1912 08/1964
2429	Münster P8	6429	64.029	Humboldt	1207	/1916
2437	Magdeb. P8	6430	64.030	Schwarzkopff	5323	/1914 10/1963
260	Mecklenb P8	6431	64.031	Humboldt	1211	/1916 03/1966
2432	Münster P8	6432	64.032	Henschel	14332	/1917 08/1963
2433	Münster P8	6433	64.033	Henschel	14333	/1917 08/1963
2434	Königsb P8	6434	64.034	Schwarzkopff	4812	/1912 05/1963
2405	MGDB P8	6435	64.035	Schwarzkopff	6544	/1918 05/1963
2436	MGDW P8	6436	64.036	Henschel	16215	/1918 08/1964
2437	Königsb P8	6437	64.037	Schichau	2062	/1913 09/1962
2438	MGDW P8	6438	64.038	Henschel	16217	/1918 03/1965
2439	MGDW P8	6439	64.039	Henschel	16218	/1918 03/1963
2440	MGDW P8	6440	64.040	Henschel	16219	/1918 08/1963
2441	MGDW P8	6441	64.041	Henschel	16220	/1918 09/1966
2441	Münster P8	6442	64.042	Schwarzkopff	6206	/1917 08/1963
2443	Hamb.Alt P8	6443	64.043	Henschel	13853	/1916 04/1967
2444	Hannover P8	6444	64.044	Schichau	2380	/1916 12/1964
2445	Hamb.Alt P8	6445	64.045	Henschel	13858	/1916 04/1967

Nummering				Bouwer	Fabr.nr	In dienst	Uit dienst	Opm.
	K.P.E.V.	EB	-	NMBS				
2528	Elberf.	P8	6528	64.128	Henschel	15716	/1918	10/1963
2529	Elberf.	P8	6529	64.129	Henschel	15717	/1918	
2530	Elberf.	P8	6530	64.130	Henschel	15718	/1918	
2531	Elberf.	P8	6531	64.131	Henschel	15719	/1918	09/1966
2532	Elberf.	P8	6532	64.132	Henschel	15720	/1918	12/1964
2533	Elberf.	P8	6533	64.133	Henschel	15721	/1918	10/1966
2405	Königsb.	P8	6534	64.134	Vulkan	2350	/1907	06/1966
2406	Cöln	P8	6535	64.135	Schwarzkopff	3946	/1908	10/1964
2406	Erfurt	P8	6536	64.136	Schwarzkopff	3941	/1907	08/1965
2407	Cöln	P8	6537	64.137	Schwarzkopff	3947	/1908	09/1962
2406	Danzig	P8	6538	64.138	Schichau	2374	/1916	03/1966
2406	Hamb.Alt	P8	6539	64.139	Linke-Hofmann	912	/1912	06/1966
2412	Hamb.Atl	P8	6540	64.140	Schwarzkopff	5163	/1913	01/1964
2413	MGDB	P8	6541	64.141	Schwarzkopff	6552	/1918	12/1964
2414	Münster	P8	6542	(64.142)	Henschel	12667	/1914	WO II vermist
2414	Elberf.	P8	6543	64.143	Schwarzkopff	4049	/1908	09/1966
2414	Cöln	P8	6544	64.144	Schwarzkopff	4236	/1909	06/1948
2415	Elberf.	P8	6545	64.145	Schwarzkopff	4050	/1908	06/1965
2446	Essen	P8	6546	64.146	Henschel	13893	/1916	09/1966
2415	Königsb.	P8	6547	64.147	Schwarzkopff	4034	/1908	09/1966 ex-Cöln 2415
2415	MGDB	P8	6548	64.148	Schwarzkopff	6554	/1918	10/1966
2424	Münster	P8	6549	64.149	Humboldt	1202	/1916	10/1963
2424	Hamb.Alt	P8	6550	64.150	Borsig	9075	/1915	04/1967
2426	Francf.	P8	6551	64.151	Schwarzkopff	4559	/1911	12/1964
2452	Magdeb.	P8	6552	64.152	Henschel	13881	/1916	06/1966
2427	Cöln	P8	6553	64.153	Humboldt	834	/1912	11/1966
2454	Hannover	P8	6554	(64.154)	Henschel	13867	/1916	WO II vermist
2454	Cöln	P8	6555	(64.155)	Humboldt	1195	/1916	WO II vermist
2454	Elberf.	P8	6556	64.156	Humboldt	839	/1912	09/1962
2462	Münster	P8	6557	64.157	Henschel	15737	/1918	09/1966
2463	Königsb.	P8	6558	64.158	Schichau	2365	/1916	
2463	Hamb.Alt	P8	6559	64.159	Schwarzkopff	6460	/1918	04/1967
2464	Münster	P8	6560	64.160	Henschel	15739	/1918	03/1961
2476	Hannover	P8	6561	64.161	Schwarzkopff	6438	/1918	11/1966
2476	Königsb.	P8	6562	64.162	Schichau	2481	/1917	
2496	Essen	P8	6563	64.163	Henschel	15709	/1918	04/1963
2496	Elberf.	P8	6564	64.164	Schwarzkopff	5560	/1915	09/1963
2497	Halle	P8	6565	64.165	Schwarzkopff	6413	/1918	05/1963
2497	Elberf.	P8	6566	64.166	Humboldt	1158	/1916	10/1963
2499	Essen	P8	6567	64.167	Henschel	15712	/1918	04/1947
2585	Elberf.	P8	6568	64.168	38.3204 Linke-Hofmann	2281	/1921	06/66 (1)
601	Essen	S6	6600	66.004	Henschel	8630	/1908	06/1948
601	Kattow.	S6	6601	66.001	Linke-Hofmann	419	/1907	05/1949
602	Elberf.	S6	6602	66.002	Humboldt	665	/1908	06/1948
603	Cöln	S6	6603	66.003	Linke-Hofmann	383	/1906	06/1948
604	Hannover	S6	6604		Linke-Hofmann	437	/1907	
605	Breslau	S6	6605	66.005	Linke-Hofmann	351	/1906	04/1949
606	Elberf.	S6	6606	66.006	Humboldt	701	/1910	03/1949
607	Elberf.	S6	6607	66.007	Humboldt	702	/1910	06/1948
608	Elberf.	S6	6608	66.008	Humboldt	784	/1911	05/1949
602	Hamb.Alt	S6	6609	66.009	Henschel	7801	/1907	06/1948
610	Breslau	S6	6610	66.010	Linke-Hofmann	436	/1907	09/1948
611	Elberf.	S6	6611	66.011	Humboldt	787	/1911	05/1948
612	Elberf.	S6	6612	66.012	Humboldt	788	/1911	03/1949
613	Elberf.	S6	6613	66.013	Linke-Hofmann	940	/1912	03/1949
615	Cöln	S6	6614	66.014	Humboldt	782	/1911	03/1949
615	Halle	S6	6615	66.015	Linke-Hofmann	538	/1908	06/1948
616	Hamb.Alt	S6	6616	66.016	Henschel	9396	/1909	05/1949
617	Cöln	S6	6617	66.017	Humboldt	907	/1913	05/1949
618	Essen	S6	6618	66.018	Humboldt	696	/1910	03/1949
619	Bromberg	S6	6619	66.019	Linke-Hofmann	796	/1911	07/1948
620	Hamb.Alt	S6	6620	66.020	Henschel	9400	/1909	05/1948
603	Elberf.	S6	6621	66.021	Humboldt	666	/1908	03/1949
623	Essen	S6	6622	66.022	Humboldt	751	/1911	06/1948
623	Halle	S6	6623	66.023	Linke-Hofmann	602	/1908	07/1948
624	Stettin	S6	6624	66.024	Linke-Hofmann	819	/1911	03/1949
625	Hannover	S6	6625	66.025	Humboldt	794	/1911	05/1949
626	Essen	S6	6626	66.026	Humboldt	754	/1911	05/1949
627	Breslau	S6	6627	66.027	Linke-Hofmann	656	/1909	05/1949
628	Essen	S6	6628	66.028	Humboldt	790	/1911	03/1949
605	Mainz	S6	6629	66.029	Humboldt	703	/1910	05/1949
606	Mainz	S6	6630		Humboldt	704	/1910	
616	Cöln	S6	6631	66.031	Humboldt	783	/1911	05/1949
616	Elberf.	S6	6632	66.032	Linke-Hofmann	937	/1913	09/1948
617	Kattow.	S6	6633	66.033	Linke-Hofmann	822	/1911	03/1949
619	Stettin	S6	6634	66.034	Linke-Hofmann	805	/1911	06/1948

(1) : lok 6568 op 07/10/1944 ingeschreven in het NMBS-bestand en 06/1950 teruggegeven aan DB
loc 6568 est prise dans l'inventaire du SNCB le 07/10/1944 et restitué en 06/1950 au DB

Nummering		Bouwer		Fabr.nr	In dienst	Uit dienst	Opmerkingen	
K.P.E.V.		EB - NMBS						
638	Essen	S6	6638	66.038	Linke-Hofmann	909	/1912	04/1949
639	Essen	S6	6639	66.039	Linke-Hofmann	537	/1908	06/1948
641	Halle	S6	6641	66.030	Henschel	9938	/1910	05/1949
645	Breslau	S6	6645	66.035	Henschel	8634	/1909	05/1949
654	Stettin	S6	6654	66.035	Humboldt	915	/1913	05/1948
671	Stettin	S6	6671	66.037	Henschel	10227	/1911	05/1949
676	Hamb.Alt.	S6	6676		Henschel	7831	/1907	
904	Hamb.Alt.	S9	6904	69.004	Hanomag	5453	/1909	07/1948
906	Hamb.Alt.	S9	6906	69.006	Hanomag	5455	/1909	04/1949
910	Essen	S9	6910	69.010	Hanomag	5529	/1909	04/1949
911	Münster	S9	6911	69.011	Hanomag	5701	/1910	04/1949
912	Hamb.Alt.	S9	6912	69.012	Hanomag	5588	/1909	04/1949
913	Hamb.Alt.	S9	6913	69.013	Hanomag	5698	/1910	06/1988
914	Hamb.Alt.	S9	6914	69.001	Hanomag	5699	/1910	06/1948
912	Essen	S9	6915	69.002	Hanomag	5697	/1910	06/1948
910	Hannover	S9	6916	69.003	Hanomag	5466	/1909	04/1949
912	Münster	S9	6917	69.005	Hanomag	5702	/1910	06/1948
924	Hannover	S9	6924	69.007	Hanomag	5480	/1909	07/1948
946	Hannover	S9	6946	69.008	Hanomag	5587	/1909	04/1949
947	Hannover	S9	6947	69.009	Hanomag	5801	/1910	07/1948
4401	Essen	G7.1	7000		Vulcan	1733	/1899	
4401	Hannover	G7.1	7001	71.005	Hanomag	4131	/1904	
4402	Frankfurt	G7.1	7002		Vulcan	1342	/1893	
4401	Mainz	G7.1	7003		Schwarzkopff	3228	/1903	
4401	Stettin	G7.1	7004	71.006	Vulcan	3163	/1916	
4405	Frankfurt	G7.1	7005		Vulcan	1412	/1894	
4406	Cöln	G7.1	7006		Vulcan	1909	/1901	
4407	Cöln	G7.1	7007		Vulcan	1910	/1901	
4408	Königsb.	G7.1	7008		Borsig	9583	/1916	
4409	Mainz	G7.1	7009		Hanomag	4240	/1904	
4410	Cöln	G7.1	7010		Schwarzkopff	2996	/1901	
4411	Saarbr.	G7.1	7011		Schwarzkopff	3009	/1901	
4412	Kassel	G7.1	7012		Schwarzkopff	2721	/1899	
4413	Cöln	G7.1	7013		Schwarzkopff	2999	/1901	
4414	Cöln	G7.1	7014		Schwarzkopff	3000	/1901	
4415	Cöln	G7.1	7015		Schwarzkopff	3813	/1903	
4406	Magdeburg	G7.1	7016		Schichau	1312	/1903	
4417	Elberf.	G7.1	7017		Schwarzkopff	3481	/1905	
4408	Münster	G7.1	7018	71.007	Schwarzkopff	3279	/1904	
4419	Königsb.	G7.1	7019		Borsig	9594	/1916	
4420	Essen	G7.1	7020		Schwarzkopff	2770	/1900	
4421	Kassel	G7.1	7021		Vulcan	1829	/1900	
4422	Elberf.	G7.1	7022		Schwarzkopff	3581	/1906	
4422	Königsb.	G7.1	7023		Borsig	9597	/1916	
4407	Essen	G7.1	7024		Vulcan	1729	/1899	
4425	Königsb.	G7.1	7025		Borsig	9600	/1916	
4426	Kassel	G7.1	7026		Vulcan	1834	/1900	
4427	Mainz	G7.1	7027		Schwarzkopff	3660	/1906	
4428	Elberf.	G7.1	7028		Vulcan	2267	/1907	
4429	Elberf.	G7.1	7029		Linke-Hofmann	162	/1903	
4430	Breslau	G7.1	7030		Linke-Hofmann	264	/1904	
4410	Elberf.	G7.1	7031		Schwarzkopff	3275	/1904	
4432	Mainz	G7.1	7032	71.008	Henschel	7878	/1907	05/1948
4433	Elberf.	G7.1	7033		Schichau	1308	/1904	
4434	Elberf.	G7.1	7034		Schichau	1309	/1904	
4435	Kattow.	G7.1	7035	71.009	Henschel	14001	/1916	
4436	Essen	G7.1	7036		Schwarzkopff	2838	/1900	
4437	Cöln	G7.1	7037	71.010	Schwarzkopff	3469	/1905	
4412	Danzig	G7.1	7038		Vulcan	2328	/1907	/1948 vanaf 1930 MT 36
4412	Königsb.	G7.1	7039	71.011	Borsig	9587	/1916	
4440	Magdeb.	G7.1	7040		Henschel	7872	/1907	
4441	Mainz	G7.1	7041		Schwarzkopff	3895	/1907	
4442	Breslau	G7.1	7042		Schwarzkopff	3561	/1906	
4443	Kattow.	G7.1	7043		Orenstein	8183	/1916	
4443	Essen	G7.1	7044		Schwarzkopff	2845	/1900	
4445	Essen	G7.1	7045	71.012	Schwarzkopff	2847	/1900	
4446	Kattow.	G7.1	7046		Orenstein	8186	/1916	
4447	Münster	G7.1	7047	71.013	Schichau	1353	/1904	
4448	Essen	G7.1	7048		Schwarzkopff	2850	/1900	
4449	Mainz	G7.1	7049					
4450	Cöln	G7.1	7050	71.014	Schwarzkopff	3576	/1906	
4414	Kassel	G7.1	7051		Schwarzkopff	2703	/1899	
4452	Saarbr.	G7.1	7052		Jung	2443	/1916	/1948 vanaf 1930 MT 37
4454	Breslau	G7.1	7053		Schichau	1586	/1907	
4454	Essen	G7.1	7054		Schwarzkopff	2911	/1901	
4415	Hannover	G7.1	7055		Hanomag	7927	/1916	
4456	Münster	G7.1	7056		Henschel	14066	/1916	
4457	Magdeb.	G7.1	7057		Schwarzkopff	3892	/1907	
4426	Mainz	G7.1	7058		Schwarzkopff	3659	/1906	

Nummering				Bouwer	Fabr.nr	In dienst	Uit dienst	Opmerkingen
K.P.E.V.		EB - NMBS						
4427	Münster	G7.1	7059	Hanomag	4138	/1904		
4433	Essen	G7.1	7060	Schwarzkopff	2835	/1900		
4461	Magdeb.	G7.1	7061	Henschel	14053	/1916		
4435	Saarbr.	G7.1	7062	Schwarzkopff	3482	/1905		
4463	Cöln	G7.1	7063	Schwarzkopff	2499	/1898		
4436	Saarbr.	G7.1	7064	Schwarzkopff	3483	/1905		
4465	Breslau	G7.1	7065	Henschel	8693	/1908		
4436	Danzig	G7.1	7066					
4443	Saarbr.	G7.1	7067	Schwarzkopff	3898	/1907		
4468	Essen	G7.1	7068	Vulcan	1901	/1901		
4445	Mainz	G7.1	7069	Henschel	9467	/1909		
4470	Essen	G7.1	7070	Vulcan	1903	/1901		
4600	Cöln	G7.1	7071	Henschel	9461	/1909		
4708	Essen	G7.1	7072	Schwarzkopff	3870	/1907		
4473	Essen	G7.1	7073	Vulcan	1906	/1901		
4713	Essen	G7.1	7074	Schwarzkopff	3875	/1907		
4720	Essen	G7.1	7075	Schwarzkopff	3882	/1907		
4726	Essen	G7.1	7076	Hanomag	5122	/1908		
4477	Essen	G7.1	7077	Schwarzkopff	3222	/1903		
4478	Cöln	G7.1	7078	Schwarzkopff	2593	/1898		
4727	Essen	G7.1	7079	Hanomag	5123	/1908		
4480	Cöln	G7.1	7080	Schwarzkopff	2731	/1899		
4744	Essen	G7.1	7081	Hanomag	5140	/1908		
4482	Cöln	G7.1	7082	Schwarzkopff	2733	/1899		
4483	Cöln	G7.1	7083	Schwarzkopff	2734	/1899		
4749	Essen	G7.1	7084	Hanomag	5145	/1908		
4761	Essen	G7.1	7085	Henschel	8716	/1908		
4486	Essen	G7.1	7086	Henschel	6795	/1904		
4763	Essen	G7.1	7087	Henschel	8718	/1908		
4766	Essen	G7.1	7088	Henschel	8721	/1908		
4489	Cöln	G7.1	7089	Schwarzkopff	2856	/1900		
4490	Cöln	G7.1	7090	Schwarzkopff	2857	/1900		
4491	Breslau	G7.1	7091	Linke-Hofmann	1371	/1916		
4491	Cöln	G7.1	7092	Schwarzkopff	2764	/1900		
4491	Essen	G7.1	7093	Henschel	6800	/1904		
4773	Essen	G7.1	7094	Henschel	8728	/1908		
4777	Essen	G7.1	7095	Schwarzkopff	4054	/1908		
4785	Essen	G7.1	7096	Schwarzkopff	4062	/1908		
4498	Cöln	G7.1	7097	Vulcan	1788	/1899		
4498	Essen	G7.1	7098	Henschel	6807	/1904		
4786	Essen	G7.1	7099	Schwarzkopff	4063	/1908		
4787	Essen	G7.1	7100	Schwarzkopff	4064	/1908		
4792	Essen	G7.1	7101	Schwarzkopff	4069	/1908		
4502	Hamb. Alt.	G7.1	7102	Hanomag	7936	/1916		
4798	Essen	G7.1	7103	Schwarzkopff	4075	/1908		
5802	Cöln	G7.1	7104	Henschel	9463	/1909		
5802	Essen	G7.1	7105	Schwarzkopff	4079	/1908		
4506	Cöln	G7.1	7106	Schwarzkopff	2865	/1900		
5807	Essen	G7.1	7107	Schwarzkopff	4084	/1908		
5810	Cöln	G7.1	7108	Henschel	9561	/1909		
4510	Essen	G7.1	7109	Henschel	6819	/1904		
4510	Cöln	G7.1	7110	Vulcan	1870	/1901		
4512	Cöln	G7.1	7111	Vulcan	1872	/1901	/1948 vanaf 1930 MT 38	
4512	Essen	G7.1	7112	Henschel	6821	/1904		
4513	Cöln	G7.1	7113	Vulcan	1873	/1901	06/1948	
4514	Essen	G7.1	7114	Henschel	6823	/1904		
5823	Cöln	G7.1	7115	Hohenzollern	3579	/1916		
5824	Essen	G7.1	7116	Schwarzkopff	4211	/1908		
5825	Cöln	G7.1	7117	Hohenzollern	3581	/1916		
5832	Essen	G7.1	7118	Schwarzkopff	4232	/1909		
5835	Essen	G7.1	7119	Schwarzkopff	4226	/1909		
4520	Cöln	G7.1	7120	Schwarzkopff	3650	/1906		
4521	Essen	G7.1	7121	Schwarzkopff	3460	/1905		
4522	Cöln	G7.1	7122	Schwarzkopff	3695	/1906		
4523	Essen	G7.1	7123	Schwarzkopff	3462	/1905		
5837	Essen	G7.1	7124	Schwarzkopff	4228	/1909		
4525	Cöln	G7.1	7125	Henschel	7863	/1907		
5860	Essen	G7.1	7126	Vulcan	2064	/1904		
5866	Essen	G7.1	7127	Henschel	7149	/1905		
5871	Essen	G7.1	7128	Vulcan	2109	/1904		
4531	Essen	G7.1	7131	Schwarzkopff	3566	/1906		
4532	Cöln	G7.1	7132	Schwarzkopff	3718	/1907		
4533	Essen	G7.1	7133	Schwarzkopff	3568	/1906		
4537	Cöln	G7.1	7137	Hanomag	4658	/1906		
4540	Essen	G7.1	7140	Hanomag	4661	/1906		
4546	Essen	G7.1	7146	Hanomag	4667	/1906		
4552	Cöln	G7.1	7152	Schwarzkopff	3861	/1907		
4558	Cöln	G7.1	7158	Vulcan	2334	/1907	/1948 vanaf 1930 MT 39	
4561	Essen	G7.1	7161	Vulcan	2240	/1906		
4568	Essen	G7.1	7168	Schwarzkopff	3700	/1907		
4570	Cöln	G7.1	7170	Henschel	8707	/1908		
4571	Cöln	G7.1	7171	Henschel	8708	/1908		

-- De dieselmotorwagens type 552

(ex type 609)

Voor de lijnen met iets uitgebreider verkeer, bestelde de nmbs - naast de twee-assige "Brossel"-motorwagens - ook 6 vierassige dieselstellen en deze werden in de loop van 1939 als type 609 (609.01 - 609.06) geleverd. Deze stellen werden gebouwd door de CW Mechelen en kregen ditmaal nogmaals de 6-cilinder motor van de firma Brossel ingebouwd. Waarschijnlijk werden deze motorwagens eerst vanuit Kortemark ingezet, doch al begin 1940 verhuisden ze naar de stelplaats St-Ghislain.

Tijdens het begin van de oorlog kwamen de zes motorwagens naar Kortrijk, doch begin 1942 werd ook hier de inzetreeks opgeheven en werden de stellen werkloos.

na de bevrijding werden enkele stellen ingezet vanuit Brussel-zuid : hierbij was o.a. de 552.02 omgevormd tot een stel voor het vervoer van oorlogsgewonden en had hiervoor een "Rood Kruis"-symbool op het dak en de wanden. De andere stellen van deze reeks werden - samen met het type 554 - ingezet in de lokale dienst o.m. naar Etterbeek. In 1947 eindigde de dienst voor het Rode Kruis en werden de stellen 552 in een twee dagen tellende reeks ingezet naar Dendermonde, Aalst, Mechelen en Etterbeek. In de zomer werden ze ook gebruikt in het pendelverkeer tussen Mechelen en Hofstade-strand. Vanaf 1952 werden de stellen - die nog te Brussel-zuid onderhouden werden - ingezet vanuit St-niklaas en verzekerden hier het verkeer op de diverse lokale lijnen rondom deze gemeente. Vanaf de winterregeling van 1954 gingen de typen 552 effectief in het bestand van St-niklaas over. Hier bleven ze trouwens tot het einde van hun loopbaan.

Praktisch konstant werden deze stellen - waarvan de motor ten opzichte van de latere stellen te zwak uitviel - in een gemengde reeks met het type 553 ingezet. Zo werden er in 1958 in het totaal 10 stellen gebruikt in deze reeks D en Dbis met als uiterste inzetpunten Mechelen, Gent, Dendermonde, Moerbeke, Antwerpen-LO, Willebrouk en Lokeren.

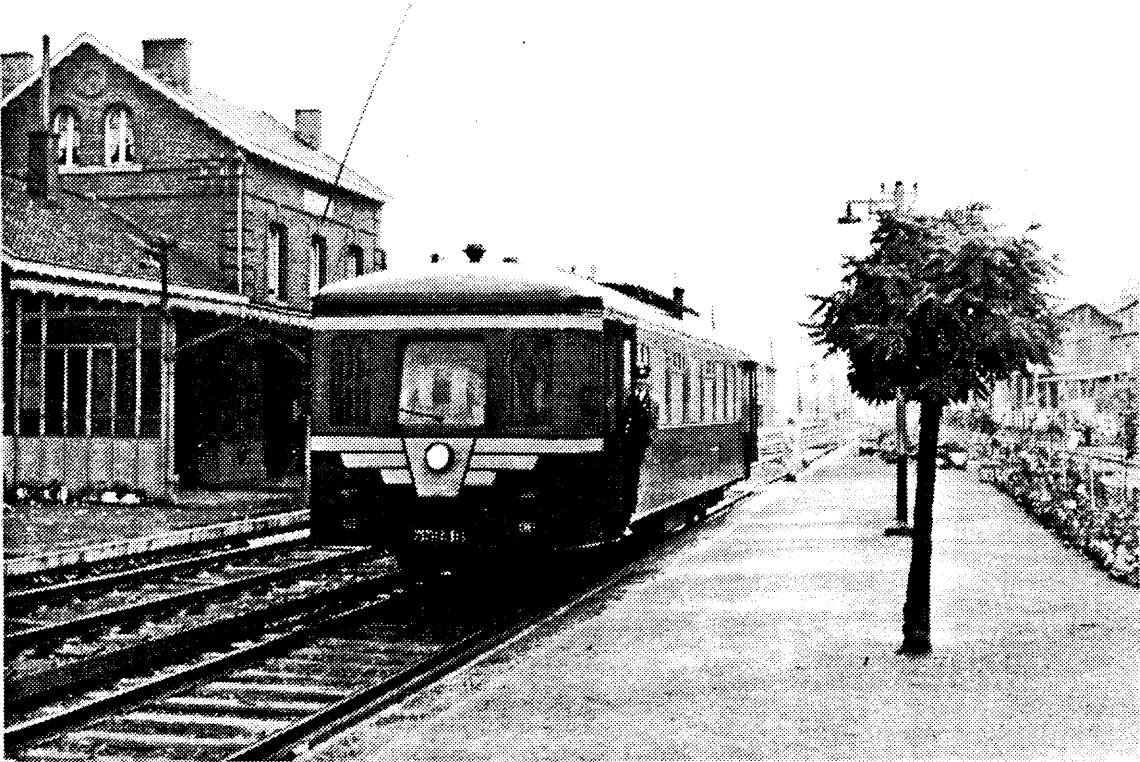
Deze inzet duurde verder tot in 1962, doch o.m. door de levering van de nieuwe stellen type 630 werd de reeks met ingang van 27 mei 1962 opgeheven. De stellen werden nog hetzelfde jaar uit het bestand afgevoerd.

** Kenmerken **

Bouwer :	CW Mechelen
Bouwjaar :	1939
Massa :	31 100 kg
Maximale snelheid :	56 km/h (65 km/h vanaf 1952 ?)
Aantal plaatsen :	77 zitplaatsen 63 staanplaatsen
Motor :	Brossel type 6 D 120 B
Vermogen :	127 pk (93 kW)
Omwentelingssnelheid :	1800 tr/min
Cilinders :	6 in lijn (120 mm/150 mm)

nummerlijst :

nummering		bouwer	bj	uit geschr.	laatste stelpl
1939	1941				
609.01	552201	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr
609.02	552.02	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr
609.03	552.03	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr
609.04	552.04	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr
609.05	552.05	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr
609.06	552.06	CW Mechelen	1939	10/10/63	Fsn - 09/62 - Fkr

Boven : Stel 552.05 te St-Niklaas op 25/02/61

Onder : stel 553.46 te Yvoir op 24/09/57

Foto's J. Bazin

-- De dieselmotorstellen type 553/554 (reeks 49)

Uitgaande van de ervaringen, opgedaan met de stellen type 552, besliste men om 50 verdere stellen te bouwen. Daar waar de kast identiek overgenomen werd, besliste men echter tot de inbouw van een zwaardere 8-cilinder motor van dezelfde firma Brossel. Deze stellen werden - als enige traktievoertuigen voor de nmbs - in volle oorlogstijd geleverd door de Ateliers Germain te Monceau sur Sambre. De 25 eerste stellen werden uitgerust met een gasinstallatie type Brossel en werden het type 553. De 25 laatste stellen kregen een gasinstallatie type Bernard en werden ingedeeld als type 554. Eerste stelplaatsen waren Bertrix, Brugge, Ieper en Ciney.

Kort na de oorlog werden alle stellen teruggebouwd tot dieselstellen en werden ze hernummerd in 553.01 - 553.50. Voornaamste naoorlogse stelplaatsen waren o.m. Ieper, Brugge, Bertrix, Brussel-zuid, Florennes, St-niklaas, Gouvy, Ath en Haine-St-Pierre.

Doch al vroeg kwam er een reorganisatie van de diensten, en midden de jaren '50 bleven van deze stelplaatsen alleen nog Kortrijk, St-niklaas, Ath en Haine-St-Pierre over, verder waren er Landen en Ciney bijgekomen. In al deze stelplaatsen verzekerden deze stellen de stoptreindiensten op de diverse nog bestaande lokaallijnen

In 1959 eindigde de dienst te Landen en Ciney, maar de vrijgekomen stellen gingen naar Bertrix en Jemelle. Maar op dat ogenblik werden diverse lijnen verbust en kwamen deze stellen op non-actief en werden de inzetreeksen tijdens de volgende jaren sterk ingekrompen. In 1961 eindigde de inzet te Kortrijk en St-niklaas en een jaar later werden ze te Haine-St-Pierre vervangen door de modernere stellen type 554 (reeks 46).

Ondertussen hadden de typen 553 de taak van de 551-ers te Gouvy overgenomen en werden ze ook vanuit Ronet (op de lijn Fleurus - Taminés) en even later ook Stockem gebruikt.

Te Ath eindigde de dienst in 1964 en in 1966 werden ze te Bertrix vervangen. Enkel te Gouvy en Stockem bleven beperkte inzetreeksen bestaan. Anderzijds reden ze vanaf 1967 de gekende personeelstreinen vanuit Montzen naar Welkenraedt. De commerciële dienst eindigde in 1971 en bij de hernummering waren nog slechts 11 stellen in het bestand aanwezig. In 1977 werd de 4903 naar Antwerpen-dam getransfereerd en bleven nog enkele stellen te Montzen. Doch deze laatste dienst eindigde in de loop van 1984 door de transfert van de reeks 43. Enkel de 4903 is thans nog bij de nmbs. De 4906 werd aangekocht door drie bestuurders en wordt thans - na restauratie bij de CFV3V te Mariembourg ingezet. Vier stellen gingen over naar de dienst ES.

** Kenmerken **

Bouwer :	At. Germain
Bouwjaar :	1941 - 1942
Massa :	32 300 kg
Maximale snelheid :	65 km/h
Aantal plaatsen :	77 zitplaatsen 63 staanplaatsen
Motor :	Brossel
Type :	8 D 120 B
Vermogen :	166 pk
Omwentelingssnelheid :	1800 tr/min
Cilinders :	8 in lijn (120 mm/150 mm)

nummerlijst

nummering

1941	1946	1971	Bouwer	bj	uit geschr	laatste stelpl
553.01	553.01	4901	Germain	1941	01/04/82	Gmn -- ES 4901 Fvs
553.02	553.02		Germain	1941	27/08/65	Mbx
553.03	553.03		Germain	1941	07/12/65	Mbx
553.04	553.04		Germain	1941	27/08/65	Mbx
553.05	553.05		Germain	1941	25/09/64	Ath
553.06	553.06		Germain	1941	27/08/65	Fvy
553.07	553.07		Germain	1941	01/04/65	Mbx
553.08	553.08	4902	Germain	1941	01/12/71	Fvy
553.09	553.09		Germain	1941	25/09/64	Mbx
553.10	553.10		Germain	1941	25/09/64	Ath
553.11	553.11		Germain	1941	20/10/67	Fvy
553.12	553.12	4903	Germain	1941	--	Fndm
553.13	553.13	4904	Germain	1941	01/12/71	Mbx
553.14	553.14		Germain	1941	27/08/65	Mbx
553.15	553.15		Germain	1941	20/10/67	Mbx
553.16	553.16		Germain	194.	25/09/64	Fvy
553.17	553.17		Germain	194.	25/09/64	Gt
553.18	553.18		Germain	1942	25/09/64	Mbx
553.19	553.19		Germain	1942	25/09/64	Mbx
553.20	553.20		Germain	1942	25/09/64	Gt
553.21	553.21	4905	Germain	1942	09/01/76	Mkm -- ES 4905 Lj
553.22	553.22		Germain	1942	25/09/64	Mbx
553.23	553.23		Germain	1942	25/09/64	Mbx
553.24	553.24		Germain	1942	25/09/64	Ath
553.25	553.25		Germain	1942	25/09/64	Ath
554.01	553.26		Germain	1942	27/08/65	Ath
554.02	553.27		Germain	1942	25/09/64	Feo
554.03	553.28		Germain	1942	31/12/65	Mbx
554.04	553.29	4906	Germain	1942	01/07/84	Gmn -- CFV3V
554.05	553.30		Germain	1942	20/10/67	Ath
554.06	553.31		Germain	1942	27/08/65	Mbx
554.07	553.32		Germain	1942	25/09/64	Mbx
554.08	553.33		Germain	1942	25/09/64	Ath
554.09	553.34		Germain	1942	25/09/64	Mbx
554.10	553.35		Germain	1942	25/09/64	Ath
554.11	553.36		Germain	1942	25/09/64	Mbx
554.12	553.37		Germain	1942	20/10/67	Mkm
554.13	553.38	4907	Germain	1942	09/01/76	Gmn -- ES 4907 Fnr
554.14	553.39		Germain	1942	25/09/64	Ath
554.15	553.40		Germain	1942	27/08/65	Fvy
554.16	553.41		Germain	1942	05/08/62	Gmn
554.17	553.42		Germain	1942	20/10/67	Mbx
554.18	553.43		Germain	1942	20/10/67	Mkm
554.19	553.44		Germain	1942	27/08/65	Mkm
554.20	553.45	4908	Germain	1942	01/12/71	Fvy
554.21	553.46		Germain	1942	27/08/65	Mbx
554.22	553.47		Germain	1942	25/09/64	Gt
554.23	553.48	4909	Germain	1942	01/12/71	Fvy
554.24	553.49	4910	Germain	1942	01/12/71	FvY
554.25	553.50	4911	Germain	1942	01/04/82	Gmn -- ES 4911 Flv

**** Er waren eens**

De Duitse machines na WO I **

Laatste Duitse Länderbahn, die machines aan België moest afstaan was de Oldenburgse spoorwegaatschappij : deze stond 16 lokomotieven van tweede types.

- Type G4-2

Oldenburg leunde bij de bestelling van machines zeer dicht aan bij de Pruisische spoorwegen en zo werden tegen het einde van vorige eeuw ook een aantal goederentreinlokomotieven - analoog het type G 4-2 - aangekocht. Deze drieassige machines met tender werden vooral gebruikt voor lokale diensten en werden tot in 1907 verder gebouwd.

In het totaal kwamen 7 dergelijke machines naar de Etat Belge. Als type C werden alle in de groep Brussel-zuid gehuisvest en samen met de andere Oldenburgse machines in één reeks gebruikt. Doch of de inzet effectief geweest is, is zeer twijfelachtig. Tot eind 1922 waren alle machines nog in het bestand, doch in de loop van 1923 werden ze dan definitief afgevoerd

121	Oldenburg	Hanomag	3033	1897	G 4-2	C
155	Oldenburg	Hanomag	4105	1903	G 4-2	C
156	Oldenburg	Hanomag	4106	1903	G 4-2	C
157	Oldenburg	Hanomag	4107	1903	G 4-2	C
158	Oldenburg	Hanomag	4108	1903	G 4-2	C
165	Oldenburg	Hanomag	4406	1905	G 4-2	C
184	Oldenburg	Hanomag	5161	1907	G 4-2	C

Totaal : 7 machines

- Type G 7

Naast de lichtere drieassige machines, bouwde men te Oldenburg - naar Pruisisch model ook een lichte vierassige versie als reeks G 7. Ook deze machines werd vanaf 1915 door de huisleverancier Hanomag aan deze maatschappij geleverd en voor doorgaande goederentreinen gebruikt.

Deze lokomotief met vier gekoppelde assen, twee cilinders werkte - net zoals de machines reeks G 4-2 - volgens het compound-principe.

In het totaal kwamen 9 machines van deze bouwreeks na WO I in België terecht en ook deze loks werden in de groep Brussel-zuid gestationeerd, doch ook hier is het niet waarschijnlijk dat ze sterk tot inzet gekomen zijn.

Tijdens de zomerregeling van 1922 waren alle machines nog in het EB bestand aanwezig, de volgende winterregeling zag de eerste loks afgevoerd worden. Eind 1923 waren alle loks uit het effectief geschapt.

259	Oldenburg	Hanomag	7626	1915	G7	D
260	Oldenburg	Hanomag	7627	1915	G7	D
262	Oldenburg	Hanomag	7599	1915	G7	D
263	Oldenburg	Hanomag	7600	1915	G7	D
272	Oldenburg	Hanomag	8569	1918	G7	D
273	Oldenburg	Hanomag	8570	1918	G7	D
274	Oldenburg	Hanomag	8571	1918	G7	D
275	Oldenburg	Hanomag	8572	1918	G7	D
276	Oldenburg	Hanomag	8573	1918	G7	D

Totaal : 9 lokomotieven

**** Geschiedenis van de lijnen ****

-- Lijn 31 : Liers - Ans

Geschiedenis : Om de noordelijke mijnen te ontsluiten en tevens als goederen verbinding tussen Hasselt/Tongeren en Liège werd in 1864 door de Liègeois-Limbourgeois de lijnen Tongeren-Glons en verder Glons - Ans aangelegd. Deze laatste verbinding werd op 25 juni 1864 opengesteld. Deze enkelsporige lijn kende een vreemde geschiedenis - tot in de jaren '50 diende deze voor de bediening van de voorsteden van Liège, doch in 1957 werd deze dienst verbust. In de jaren '70 ontstond een plan voor een stadsnet te Liège en werd de lijn geëlektrificeerd en opnieuw voor reizigersverkeer opengesteld. Doch de reizigersaantallen voldeden niet en in 1984 eindigde opnieuw de reizigersdienst.

Lengte : 6,4 km

Stations en stopplaatsen

LSL	LSL	Liers	km	0,0
		Rocourt-clinique		2,0
LUR	LUR	Rocourt		2,9
Fnst		Ans-oost		4,7
Ans	Ans	Ans		6,4

Vertakkingen :

Y Ans - oost

Industrieaansluitingen :

Rocourt	km 2,7	legerarsenaal Rocourt
Rocourt	km 2,9	oud-ijzer handelaar

Elektrifikatie :

Afschaffing van de reizigersdienst :

29/09/1957

04/06/1984 na heropening van de lijn

Hervatten van de reizigersdienst :

30/09/1973

-- Lijn 32 : Ans Flémalle

Geschiedenis Enkele jaren na de opening van de lijn 31 werd ook een tweede lijn door de Luikse voorsteden geopend. Deze verbond Ans via Glain met Flémalle (eindpunt het EB-station Jemeppe). Deze werd door de Liège-Limbourgeois tot in 1897 uitgebaat en daarna overgenomen door de EB. Veel is over de typische industriële lijn niet bekend : doel was de aansluiting van enkele mijnen in de buurt van Ans.

Lengte : ca. 9 km

Stations en stopplaatsen :

niet gekend

Industrieaansluitingen :

St-nicolas (Glain)	steenkoolmijn Beaujonc & Patience
Glain	steenkoolmijn Esp. & Bonne Fortune
St-nicolas	steenkoolmijn Gosson
Ans	steenkoolmijn Esp. & Bonne Fortune (zetel Bonne fortune)
Grace Berleur	steenkoolmijn Du Bonnier
Ans	briqueteries méc. de l'est

Afschaffen van lijnen :

St-nicolas - Flémalle	ca. 1950
St-nicolas - Gosson	ca. 1959

nota : enkel het baanvak Ans - St-nicolas (Plateau) wordt nog bediend tot aan de mijn Beaujonc & Patience, waar een kolenhandelaar gevestigd is.

-- Lijn 33 en 33A : Industrieaansluitingen rondom Ans

Geschiedenis : gedurende zekere tijd werden de verbindingen naar Gosson en naar ch. Du Bonnier resp. als lijnen 33 en 33A aangeduid. Later kwamen deze terug als lijnummer 32 en werden daar aangehaald bij de industrieaansluitingen.

-- Lijn 34 : Lijn Hasselt - Tongeren - Liège

Geschiedenis Een vreemde situatie kende de lijn 34, dit was te wijten door het feit dat tussen Hasselt en Y Beverst al vanaf 1856 een lijn (enkelsporig) lag, uitgebaat door de chemin de fer de Maestricht à Aix la Chapelle. Hierdoor werd een eerste baanvak - Munsterbilzen - Tongeren eerst aangelegd en op 10 november 1863 geopend. Op 10 maart 1864 volgt het vak Tongeren - Glons en nog 3 maanden later werd de dienst opgenomen naar Liers (en verder Ans).

Anderzijds werd ijverig doorgewerkt naar Liège en Vivegnis werd op 1 mei 1865 bereikt. Ondertussen was ook het tweede spoor tussen Hasselt en Bilzen aangelegd en op 1 november 1865 geopend. Het laatste (en moeilijkste deel) tussen Liège-Vivegnis en Liège Guillemins was pas op 1 september 1877 volledig rijklaar. De aanleg en exploitatie gebeurde door de Liègeois-Limbourgeois, later overgenomen door de EB.

Daar waar het gedeelte tot Tongeren van betekenis bleef (en blijft) door de aanleg van de verbinding naar Montzen, verkwaamde het deel vanaf Tongeren steeds verder weg. Enkel de voorstadslijn tot Herstal heeft nog grotere betekenis.

Lengte : 53,3 km

Stations en stopplaatsen :

FL	FL	Liège-Guill	km 0,0
FLJ		Liège-Jonfosse	1,8
FLGP	FLGP	Liège-Palais	2,8
FVn		Liège-Vivegnis	4,2
		Liège-Jolivet	5,4
LHS	LHS	Herstal	6,8
		La Préalles	9,0
		Milmort-Charbonnage	10,9
LTM	LTM	Milmort	11,5
LSL	LSL	Liers	14,0
		Villers-Juprelle	17,6
		Glons (Bas)	21,3
		nerem	23,3
		(nerem-Vreeren)	23,4
FTG	FTG	Tongeren	27,1
		As Herenelderen	29,2
		Alt-Hoeselt	33,4
LOE		Hoeselt	35,3
FSL	FIE	Bilzen	37,6
GBV		Beverst	41,1
GDP		Diepenbeek	46,3
		Godsheide	
FHS	FHS	Hasselt	53,3

Vertakkingen :

Y Liers	richting Ans (lijn 31)
Y Glons	richting Visé (lijn 24)
Tongeren	richting St-Truiden (lijn 23)
Bilzen	richting Winterslag (lijn 21) en eer- tijds richting Munsterbilzen
Y Beverst	richting Lanaken (lijn 20)

Industrieaansluitingen :

Herstal	steenkoolmijn Du Hasard
Herstal	Fabrique nationale en ACEC
La Préalles	steenkoolmijn Petite Bacnure
Milmort	steenkoolmijn Milmort
nerem	bedrijf voor weefgetouwen/ Rosmeulen
Tongeren	industrieterrein Overhaem
Tongeren	overlaadstation nmvb/ suikerfabr Tienen
Hasselt	o.m. fietsenfabriek Royal nord

Elektrifikatie : in dienst op 23/05/82

nota : het baanvak Tongeren - nerem - Glons (bas) werd afgeschaft en de treinen over de lijn 24 geleid, met verder de aanleg van een nieuwe vertakking te Glons. Gelijkzeitig werd het baanvak Glons - Liers enkelsprig gemaakt.

=====

** De Konstrukteur van de maand ...

Lambert **

In de jaren '70 van vorige eeuw - de gouden tijd voor de metaalbewerkeren en vooral de lokomotiefbouw - ontstond te Marcinelle een nieuwe firma onder de naam van "L' Atelier de ferronnerie des sieurs Lambert en Cie". In 1873 werd deze firma gesticht en maakte vooral onderdelen en machines voor spoorweggebruik. Ook wagens stammen van dit bedrijf. Doch pas 13 jaar later begon men met de lokomotiefbouw, daar op dat ogenblik een bestelling van 17 machines type 3 voor de buurtspoorwegen in de wacht gesleept werd. Deze werden tot in 1888 afgeleverd, waarbij vermeld moet worden dat de ketel gebouwd werden door de firma "Brouhon & Renson" te Liège.

a deze afwerking van deze bestelling, kon Lambert een tweede belangrijk order in de wacht slepen : ditmaal moesten 8 lokomotieven type 51 voor de EB gebouwd worden, terwijl in dezelfde periode 1 lokomotief type 11 de werkplaatsen verliet. In 1890 waren dan de laatste lokomotieven aan de beurt, dit in de vorm van de "bagage-lokomotieven" type II voor de Etat Belge.

Doch door de ziekte van de direkteur deemsterde de firma stilaan weg : tijdens de laatste maanden werden wel nog enkele privé-lokomotieven hersteld. In 1891 stierf dhr Lambert en in 1893 werd de firma overgenomen door "Labor" , dat korte tijd later echter opnieuw overging in de handen van de "Société du Midi".

In de korte tijd van haar bestaan bouwde Lambert dus 32 lokomotieven, waarvan onderstaand de lijst :

Overzicht :

Benaming :	Ateliers de ferronnerie de Lambert et Cie"
Stichting :	1873 door o.a. dhr Lambert
Ligging :	Marcinelle (Rue des Francs)
Aantal lokomotieven	32
Begin lokomotiefbouw :	1886
Einde lokomotiefbouw :	1890
Aantal loks EB :	15
typen :	11, 11, 51
Aantal loks buurtspoorw :	17
Aantal industrielok :	0
Einde activiteiten :	1893
overgenomen door :	firma "Labor"

1	Buurtspoorwegen	34	type 3	1886	1 000 mm
2	Buurtspoorwegen	35	type 3	1886	1 000 mm
3	Buurtspoorwegen	39	type 3	1886	1 000 mm
4	Buurtspoorwegen		type 3	1886	1 000 mm
5	Buurtspoorwegen	38	type 3	1886	1 000 mm
6	Buurtspoorwegen	36	type 3	1886	1 000 mm
7	Buurtspoorwegen	41	type 3	1886	1 000 mm
8	Buurtspoorwegen	43	type 3	1886	1 000 mm
9	Buurtspoorwegen	44	type 3	1886	1 000 mm
10	Buurtspoorwegen	42	type 3	1886	1 000 mm
11	Buurtspoorwegen	45	type 3	1886	1 000 mm
12	Buurtspoorwegen	46	type 3	1886	1 000 mm
13	Buurtspoorwegen	47	type 3	1887	1 000 mm
14	Buurtspoorwegen	48	type 3	1887	1 000 mm
15	Buurtspoorwegen	49	type 3	1887	1 000 mm
16	Buurtspoorwegen	50	type 3	1887	1 000 mm
17	Buurtspoorwegen	101	type 3	1888	1 000 mm

18	Etat Belge	77	type 51	1888	1 435 mm
19	Etat Belge	497	type 11	1888	1 535 mm
20	Etat Belge	7	type 51	1889	1 435 mm
21	Etat Belge	27	type 51	1889	1 435 mm
22	Etat belge	44	type 51	1889	1 435 mm
23	Etat belge	60	type 51	1889	1 435 mm
24	Etat belge	70	type 51	1889	1 435 mm
25	Etat belge	213	type 51	1889	1 435 mm
26	Etat belge	1217	type 51	1889	1 435 mm
27	Etat belge	1263	type 51	1889	1 435 mm
28	Etat belge	2043	type II	1890	1 435 mm
29	Etat belge	2044	Type II	1890	1 435 mm
30	Etat belge	2045	type II	1890	1 435 mm
31	Etat belge	2046	type II	1890	1 435 mm
32	Etat Belge	2047	type II	1890	1 435 mm

=====

Verbeteringen in vorige aktueel :

- 26.22 Type 98 : de eerste stelplaatsindeling waren Liège, Lodelinsart, Liers, Renory en St-Vith. In 1922 werden ze gekoncentreerd te Liège en Renory, een jaar later doken ze opnieuw op te Liers. In 1925 waren de stelplaatsen Liège, Liers, Montzen, Renory, Trois-Ponts en Virton-St-Mard
- Tijdens WO I bleef geen enkele lok in de geannexeerde Oost-Kantons. Bijna alle loks waren in de oostelijke direkties ingezet, o.a. te Dresden, Halle, Königsberg, Orpeln en Wien
- De typen 98 gingen naar Kinkempois in oktober 1953, de reeks in Montzen werd pas in sept. 1956 opgericht
- 26.24 Type 99 In 1942 waren de typen 99 te Liège, Latour en voor korte tijd Stockem. Korte tijd later waren ze te gast te Bertrix, Kinkempois, Liège, Luttre, Montignies, St-Martin, Stockem, Tamines en Visé (meestal één lok per stelplaats)
- Te Montzen werden ze in mei 1955 vervangen door een reeks typen 81.
- 26.34 type 622 Bij te voegen stelplaatsen : Berchem, St-Ghislain, Walcourt, dit voor WO II.
- 26.40 type XIV HT : de tekening duidt een Badense VIc aan. Dus tekening schrappen
- 26.41 lijn 29 : afstanden zijn : Aarschot : 0, Ramsel : 5,6 km, Westmeerb : 12,9 km, noorderwijk : 16,3 km, Herentals : 24,3 km
- Indienststelling elektr : 28/05/84
- 26.42 lijn 30 : lengte lijn : 3,7 km
afschaffing reizigersdiensten : 29/09/57
- 26.44 Gilain : Gilain 12 = EB 3476

Beurtregeling reeks J

Stelplaats Ans

05/10/1947

Ans.		Série J - H.P. Type 81.										Ans.							
P.S. 9,65		Tavag au service (6D) - au service 9 (P.L. remplacée).																	
1	⊗ ⊕	Repos.										1b	Repos.						
2		Ans	Herstal	6.10								2b	⊗ J2 en gare	13.00					
		Ans	Herstal	6.40								SB40038	Ans	Wège H.P.	13.47	14.00			
		Ans	Ans	7.18	9.55	7.00				24	SB40022	Ans	Wège H.P.	15.34	15.50				
		⊕ en gare par J2 b.	Ans	10.45	12.55						SB40012	Ans	Wège H.P.	16.32	16.45	7.00			14
			Ans	12.10							SB40013	Ans	Wège H.P.	17.55	18.10				
												⊕			18.00				
			Repos.										Repos.						
3		Ans	Bonnier	5.10								3b	⊗ J3 en gare	11.00					
		Ans	Plateau	5.42								SB44412	Ans	Wilmatte H.	11.40	12.11			
		Ans	Gussone	6.12	7.44	5.50				10	SB44413	Ans	Voroux	14.05	19.00	10.-			35
		⊕ en gare par J3 b.	Ans	9.10	9.48						Δ	Ans		19.30	19.45				
				9.58	10.54							⊕			21.00				
			Repos.										Repos.						
4		Ans	Plateau	5.10								4b	⊗ J4 en gare	13.20					
		Ans	Ans	5.42								SB40517	Ans	Wège V.	14.00	17.48			
		Ans	Bierset	6.12	6.20	8.10				19	SB40528	Ans	Voroux	18.10	20.55	9.20			38
		Ans	Ans	6.25	6.30						SB40084	Ans		21.50	22.05				
		Ans	Plateau	7.00	7.08							⊕			22.40				
		Ans	Ans	8.40	8.48														
		Ans	St Nicolas	8.55	9.00														
		Ans	Ans	9.07	9.12														
		Ans	Plateau	9.12	9.54														
		Ans	Bonnier	10.25	11.25														
		Ans	Ans	11.40	11.48														
		Ans	Plateau	12.10	12.35														
		Ans	Ans	12.43	13.00														
		Ans	Ans	13.10	13.15														
		⊕ en gare par J4 b.																	
			Alternement.										Repos.						
5		Ans	Voroux	4.05								5b		18.20					
		Ans	Tenven	4.35								SB44402	Ans	Bressoux	19.30	22.46	10.00	8.00	45
		Ans	Ans	4.50	5.05						SB40545	Ans	Angleur	23.46	23.56				
		Ans	Voroux	5.45	7.33	10.-	8.00			112	SB44403	Ans	Voroux	0.54	2.05				
		Ans	Ans	9.46	11.56						Δ	Ans	Ans	2.20	2.35				
		Ans	Ans	12.30	12.43							⊕			4.20				
				14.05															
		L Res.all.		4.00	12.00								Reis. a l'um.	14.00	22.00				

** De lokomotief van de maand

De lokomotief 5001 **

In de jaren '60 werd het rekonversieplan van stoom naar diesel duchtig ingezet en de zwaardere diensten zouden overgedragen worden aan zesassige lokomotieven. Eén van deze typen waren de 200-ers : hiervan werden er - in verschillende bouw-schijven - in het totaal 93 machines gebouwd. Konstrukteur hiervan was Cockerill, voor de motor werd een beroep gedaan op - een versterkte versie - van de Baldwin-motor die al in het type 201 (reeks 59) ingebouwd werd. Op 30 november 1961 werd de 200.001 geleverd en te Schaarbeek aan zijn test- en rodageschema onderworpen. Hier zou dit type vooral de stomers type 1 aflossen en ingezet worden in de reeks G, met zowel reizigers- als goederendiensten. Voor reizigerstreinen ging het vooral naar Tournai, Kortrijk/Oudenaarde en Mons.

In 1963 verhuisde deze lokomotief naar Dendermonde en hier werden vooral reizigerstreinen gesleept naar vooral Brussel, waarbij ze ook doorstootten tot in Tournai. Doch tegen het einde van de '60 jaren wilde Cockerill een nieuwe zware diesel-motor testen. Deze werd vanaf 1966 ontwikkeld en het betrof een motor met 16 cilinders in V-vorm, dit met een vermogen van 4 000 pk. Deze viertakt motor zou werken volgens het principe van overdruk-voeding, geleverd door een turbo-blazer type Brown-Bovery. In tegenstelling met de oorspronkelijke motor type 608A, zouden de zuigers een kleinere maat (boring 241,3 mm tegen 324 mm voor de 608A, zuigerslag 304,8 mm tegen 394 mm). Grootste probleem was de omvang van deze motor : daar waar de lengte praktisch ongewijzigd bleef, zou vooral de breedte voor problemen zorgen. De massa daarentegen bleef ongeveer gelijk.

Voor deze test werd de 200.001 uitgekozen en deze machine vertoefde vanaf 12 juni 1969 te Salzannes voor ombouw. Het nieuwe nummer zou 200.101 worden. Maar de ombouw verliep niet zonder problemen en het klaarkomen vertraagde zeer gevoelig. Bij de testen bleek dat de koeling versterkt moest worden en ook de alternator moest verschillende malen aangepast worden. Daar waar men eerst dezelfde traktie-motoren wilde inbouwen, kwam men vlug tot de konklusie dat ook deze een zwaardere isolatie en aangepaste wikkelingen moesten krijgen. Dit alles had tot gevolg dat deze lokomotief pas op 11 februari 1972 zijn testrit kon ondernemen. Op dat ogenblik kwam ook zijn typische huisstijl naar voren : daar deze machine elektrische treinverwarming had, werd voor de kast staalblauw gekozen met witte zichtbaarheidsbanden, volgens hetzelfde model als de gele bij de standaardmachines.

Als nieuwe stelplaats werd Kinkempois gekozen, omwille van het feit dat de "5001" in zichtafstand van Cockerill zou blijven. Ondanks de eerste testen zou de oppuntstelling nog tot in juli 1972 duren. Op dat ogenblik werd deze lokomotief aan grondige tests onderworpen en nadien in de reeks van de 55-ers gebruikt. Hierbij sleepte de 5001 vooral goederentreinen met o.a. bestemmingen Antwerpen, Gouvy en Ronet. Eind 1972 besliste men om deze lok in te zetten op de verbinding Welken-raedt - Liège - Brussel - Oostende voor reizigersdiensten, dit om zoveel mogelijk afstand af te leggen. Maar toch verhinderden diverse defekten een rationele inzet en bleef het maandgemiddelde tussen de 2 000 en 3 000 km (standaardloks ca. 8 000 km). Uitschieters zijn maart 1973 met 9 088 km en na een herstelling in de loop van juli 1974 kwam men in augustus van dat jaar op 10 626 km. Doch een maand later was het afgelopen : zware kortsluiting op de alternator en twee verbrande traktie-motoren hadden een afsteltijd van bij 6 maanden tot gevolg. Eind februari 1974 kwam de lok terug op de sporen en - vooral rondom Liège in goederendienst werd een stabiele inzet bereikt (maandgemiddeld opklimmend tot 6 000 tot 7 000 km, minder frequentie defekten). Doch in november 1974 sloeg het noodlot opnieuw toe en leidde tot een nieuwe afstelperiode van 6 maanden.

Eind juni 1975 was ook dat euvel verholpen en kon zijn laatste inzetperiode beginnen. Deze kenmerkte zich door hardnekkige en veelvuldige defekten en langdurige herstellingen.

Eind februari 1976 werd de testperiode afgebroken en na een afstelperiode te Kinkempois verhuisde de 5001 waarschijnlijk eind 1976 naar de schrootplaats van de CW Salzannes. nadat sommige onderdelen verwijderd werden, werd de 5001 - nu onder dak - afgesteld in de stelplaats Latour. Op dat ogenblik was er nog geen beslissing genomen aangaande de terugbouw tot de reeks 51. Doch door enkele ongevallen met 51-ers kwamen opnieuw reservemotoren ter beschikking en eind 1978 werd de beslissing toch genomen om de 5001 terug te verbouwen. Op 18 januari 1979 kwam de 5001 opnieuw te Salzannes aan en pas in de herfst van dat jaar werd de terugbouw aangevat. Daar de ombouw slechts gebeurde in perioden van minder werk, bleef de - inmiddels hernummerde - 5101 tot 27 november 1980 te Salzannes. Die dag werd de proefrit naar Givet uitgevoerd en in de namiddag ging de rit naar Oudenaarde. De nieuwe stelplaats Kortrijk zou de 5101 pas de volgende dag bereiken.

na een betrekkelijke korte periode in West-Vlaanderen verhuisde de 5101 dit jaar naar Schaarbeek, doch een zware motorschade verhinderde de inzet in het Brusselse. Het is dan ook niet uitgesloten dat deze lok nog dit jaar uit het bestand geschrapt wordt.

De Levensloop :

Bouwer : Cockerill
 Fabrieksnummer : 3733
 Levering : 30/11/1961

Stelplaatsen :

Schaarbeek	30/11/1961	-	23/08/1963	
Dendermonde	23/08/1963	-	14/07/1972	
Kinkempois	14/07/1972	-	01/01/1981	(papier)
Kortrijk	01/01/1980	-	31/05/1987	
Schaarbeek	31/05/1987			

Herstellingen :

CW Salzannes	24/08/1964	-	15/10/1964	
CW Salzannes	28/05/1965	-	29/06/1965	
Cw Salzannes	12/06/1969	-	11/02/1972	ombouw 5001
CW Salzannes	18/01/1979	-	27/11/1980	ombouw 5101

Afstellingen

Kinkempois	04/08/1973	-	/02/1974
Kinkempois	/11/1974	-	28/06/1975
Kinkempois	/02/1976	-	e /1975
CW Salzannes	E /1976	-	/03/1977
Latour	03/1977		18/01/1979

INDUSTRIE

** Kempense steenkoolmijnen :

Door de sluiting van de mijn van Waterschei (september 87), Winterslag (maart 88) en Eisden (midden 88), komen verschillende industrielokomotieven vrij.

Op normaalspoorgebied is de toestand nog niet te drastisch : wel zullen alle nog bestaande tweeassige lokomotieven - gebouwd door A.B.R. en Cockerill en alle uitgerust met Cummins-motoren - afgesteld worden en nadien verkocht. Voor de vierassige lokomotieven type Brissonneau en Lotz is er waarschijnlijk nog genoeg werk in de Westelijke mijnen. Hier zouden slechts twee machines te koop aangeboden worden. Verder worden tal van eigen wagens voor slooping verkocht of ter plaatse gesloopt, hierbij - naast verschillende "Kubbel"-wagens ook de typische stortwagens van de Zolderse mijn. Deze werden tweedehands van de SNCF aangekocht.

Op smalspoorgebied is de toestand veruit uitgebreider : op de bovengrond worden de Schuma-lokomotieven van de mijn van Eisden en de twee overblijvende kleiner Moës-lokomotieven van de mijn van Zolder verkocht. Voor de ondergrond wil men zich standardiseren tot slechts twee typen machines.

Al de overige machines worden afgevoerd, de oudste gewoon voor slooping, de modernere worden in lot verkocht. Hier is interesse van (vooral Duitse) opkopers en ook van diverse mijnen in noord-Afrika.

Bij de diesellokomotieven worden 8 verschillende typen afgevoerd zo heeft men bij de oudere machines drie verschillende typen van de firma Deutz : hier zijn immers zowel twee- als vier- en zeslinder-machines in dienst, dit zowel met één als twee stuurkabinen. In het totaal zouden 25 tot 30 machines te koop aangeboden worden. Verder heeft men ook nog 7 machines gebouwd door de firma Ruhrthaler : 5 machines kwamen te Zolder boven, twee andere machines werden al vroeger naar boven gehaald, omgebouwd om te starten met een elektromotor en gebruikt in het betonbedrijf van de K.S. te Zolder.

Voor de modernere machines heeft men een 4-tal kleinere machines van de firma Bedia en een 15-tal machines van Rheinill type GG 80.

Daarnaast heeft men te Beringen nog een 10 persluchtloks, die al een 5 jaar afgesteld staan, maar die nu gesloopt zullen worden. Verder heeft Winterslag en Eisden een groter aantal elektrische trolleyloks in bedrijf. Verder zouden er nog een aantal batterijloks te Winterslag rondtoeren. Al deze machines zullen waarschijnlijk in de ondergrond blijven, daar er toch geen koper te vinden is.

Ook bij de smalspoorwagens worden er grote aantallen te koop aangeboden of ter plaatse gesloopt. Zoals men al op vorige blz kon lezen hoopt de TTZ van de voornaamste typen één exemplaar te redden om zo een beeld te geven over het vervoer in en op de mijnen.

AGENDA

01/09	T.T.Z.	Zaal ons Huis "Duitse stoomwolken voor 10 jaar"	20.00
05/09 - 13/09	NMBS	Museumloods Leuven Opendeurdagen in loods en station	
05/09 - 20/09	NMBS	Wetteren 150 jaar station te Wetteren tentoonstelling in station en stadhuis	
06/09	T.T.Z.	Ritdag	
12/09 - 13/09	NMBS	Opendeurdagen op de lijnen * Mechelen - Gent * Mechelen - Tienen universele prijs : 50 F	
13/09	NMBS	Lobbès-Vicinal-express met 29.013 parcours Leuven - Liège- Charleroi - Erquelinnes - Leuven in samenwerking met Asvi	
13/09	T.T.Z.	Ritdag	
12/09 - 20/09	NMBS	Dendermonde tentoonstelling in station en vleeshuis	
19/09	S.D.P.	Spoorwegfestival te Baasrode	
19/09	NMBS	Stoomtrein Dendermonde - Lokeren - Gent met 29.013	
19/09 - 20/09	Brussels Model Club	Opendeurdagen met Live Steam op club- terrein	
20/09	NMBS	Stoomtrein tussen Komen en Armentières	
26/09 - 27/09	CFV3V	Stoomfestival met op 27/09 stoomtrein Paris - Mariembourg (140 C) Leuven - Mariembourg (29.013) ritten Mariembourg - Chimay	
03/10 - 04/10	NMBS	Trein-tram-bus-weekend met ritdagen TTZ	
06/10	T.T.Z.	Zaal ons Huis Goederenwagens : de grote onbekende	20.00
07/10	ARBAC	Bezoek NMBS-stelplaats St-Ghislain	
10/10	Febelrail	Forum voor de spoorwegliefhebber in museum van Schepdaal.	
12/10	ARBAC	Bezoek NMBS-stelplaats Monceau	

17/10 - 18/10	RMM	Modelbouwtentoonstelling C.C. de Géronsart te Jambes
03/11	T.T.Z.	Zaal "Ons Huis" 19.30 Stoom in Zuid-Afrika : een waar pa- radijs
08/11	T.T.Z.	Winterritten te Zolder
07/11 - 11/11	Club Ferr. de Mons	Modelbouwtentoonstelling in Maison du Peuple
18/11	T.T.Z.	Winterritten te Zolder
22/11	T.T.Z.	Winterritten te Zolder

[BOEKENPLANK]

Transfer : Aspects ferroviaires du Pays De charleroi

120 blz, 150 mm x 210 mm , ca. 100 zw/w foto's

Uitgave G.T.F.

Deze extra-uitgave van Transfer van de G.T.F. behandelt de veranderingen in de spoorwegen rondom Charleroi met drie thema-hoofdstukken : nl. de lijn Charleroi - Ottignies, het "Commando"-stel van de US Army en de NMVB-lijn 63.

Vooraf het eerste hoofdstuk geeft vrij gedetailleerd de geschiedenis en de elektrifikatiewerpen weer van deze lijn. Hierbij komt de verbinding tussen Charleroi-Ouest en Sud sterk naar voren. Ook het hoofdstuk aangaande de SNCV is uitgebreid, doch summier in de historische en economische beschrijving van de beschreven lijn. De beschrijving van de "Commando"-car verdiende daarenboven uitgebreider behandeld te worden. Dit onbekende stel komt er met 6 blz bekaaid van af. In tegenstelling met de vorige uitgaven, gaat men in dit deel zeer oppervlakkig over de onderwerpen heen, belangrijke details ontbreken, minder belangrijke punten worden over bladzijden uitgesmeerd.

Prijs : 410 BF te storten op rekening 240-0380489-59 van de GTF, Postbus 191 te Liège.

- Vooraankondigingen :

- "Les Consolidation" Type 29

Dit boek verschijnt waarschijnlijk begin 1988 en behandelt de bouw, geschiedenis en loopbaan van de typen 29 van de NMBS.

ca. 200 blz, 400 foto's, prijs 1 950 BF (voorverkoop : 1 500 BF)

- Stoom in Beeld (Deel II)

verschijnt november 1987.

Beide boeken worden door de TTZ verdeeld.

Door de T.T.Z. verdeelde boeken

Brochure 5 : Stoomlokomotieven type 95/96 (laatste exemplaren)

Uitgave VeBOV Auteur : J. Casier Leden : 260 F
niet-leden : 320 F

Brochure 6 : Diesellokomotieven type 271

Uitgave : VeBOV Auteur : J. Casier Leden : 200 F
niet-leden : 320 F

Brochure 7 : Dieselmotorwagens type 606/60E

Uitgave : T.T.Z. Auteur : J. Casier Leden : 260 F
niet-leden : 320 F

Brochure 8 : Stoomlokomotieven type 38

Uitgave : T.T.Z. Auteur : J. Casier Leden : 550 F
niet-leden : 630 F

Brochure 9 : Diesellokomotieven type 211 (reeks 64)

Uitgave : T.T.Z. Auteur : J. Casier Leden : 550 F
niet-leden : 630 F

Brochure 10 : Elektrische lokomotieven type 101 (reeks 29)

Uitgave : T.T.Z. Auteurs : P. Jacobs/J. Casier in voorbereiding

Belgische Stoom in beeld

Uitgave : Ediblanchart Auteur : M. Delie Prijs : 1180 F

Belgische diesels in beeld

Uitgave : Ediblanchart Auteurs : M. Delie/J. Casier Prijs : 1750 F

Spoorwegen in België

Uitgave : V.V.I.A. Auteur : De Laveleye (herdruk) Prijs : 475 F

Elektrische tractie in België :

Deel I : DE Belgische Staatsspoorwegen Prijs : 500 F

Deel II : De nmbs en de stellen van '35 Prijs : 600 F

Auteur : JP. Schenkel

Lier 1860

Auteurs : H. DE Bot, /R. Slegers Prijs : 650 F

Railfoto 1, 2, 3, 4,

Prijs per deel : 160 F

Railfoto 5, 6, 7, 8, 9, ...

Prijs per deel : 180 F
portokosten inbegrepen

De bestelling kan gebeuren door storting van het betreffende bedrag verhoogd met 40 F portokosten per boek, op rekening 452-3018121-77 van de ITZ vzw, 3511 Kuringen. Duidelijk vermelden welk(e) boek(en) men wenst.

De boeken, maar ook postkaarten en posters kunnen afgehaald worden tijdens onze vergaderingen te Zolder of tijdens de riddagen van de T.T.Z. in ons buffet te Genebos.

←-----→

De T.T.Z. als vereniging is in feite ontstaan uit een samenwerking tussen dhr Jans en de VeBOV-afdeling Limburg-Kempen met het doel een museumspoorlijn uit te baten in Limburg.

In mei 1982 werd deze museumlijn - met vetrekpunt in de steenkoolmijn van Heusden-Zolder en als eindpunt de kolenhaven van Genébos aan het Albertkanaal - officieel geopend en thans zijn we aan ons vijfde seizoen begonnen. Ondertussen zijn er al 3 stoomlokomotieven rijvaardig en konden diverse verdere lokomotieven, rijtuigen en wagens verworven worden.

Zowel de exploitatie alsook de belangrijke restauraties aan al dit materieel wordt trouwens kosteloos door verschillende leden van de vereniging opgeknapt. Wie ook voor dit werk interesse heeft, kan steeds contact opnemen met de sekretaris of één van de werkende leden.

Anderzijds houdt de T.T.Z. maandelijks in de zaal "Ons Huis" te Zolder een bijeenkomst waar aan de hand van een dia- of filmvertoning de geschiedenis of de aktualiteit bij de spoorwegen behandeld worden.

Verder zorgt de T.T.Z. ook voor de uitgave of de verspreiding van een reeks brochures of boeken aangaande de Belgische spoorwegen.

Vanaf 1983 geeft de T.T.Z. een tweemaandelijks tijdschrift uit. Dit wordt gratis aan de leden bedeed.

Als U, beste lezer, geboeid wordt door de nostalgie van oude stoomlokomotieven of meer belang hecht aan het hedendaagse spoorwegvervoer, of zelf als modelbouwer aan de slag bent, dan is er zeker plaats bij ons. Lid worden is gemakkelijk : gewoon 500 BF storten op onze bankrekening 452-3018121-77 van TTZ vzw, 3511 Kuringen.

Voor verdere inlichtingen :

Désiré Jans (voorzitter)	Vetterstraat 28	Tel. 011/250114
	3511 Kuringen (Hasselt)	
Julien Casier (sekretaris)	Radiostraat 19	Tel. 012/237661
	3700 Tongeren.	

T.T.Z. , DE MEEST UITGEBREIDE SPOURWEGVERENIGING ...

T.T.Z. , DE MUSEUMLIJN VAN VLAANDEREN

